

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA

„LATVIJAS DZELZCEĻŠ”

KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

SATURS

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU	3
VADĪBAS ZIŅOJUMS.....	6
PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU	15
NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS	16
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI	19
KONSOLIDĒTAIS PEĻNAS VAI ZAUDEJUMU PĀRSKATS.....	19
KONSOLIDĒTAIS APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS.....	20
KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI.....	21
KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS.....	23
KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS	24
KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI	26

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU

Koncerna mātes sabiedrības nosaukums	<i>LATVIJAS DZELZCEĻŠ</i>
Koncerna mātes sabiedrības juridiskais statuss	<i>Valsts akciju sabiedrība</i>
Adrese	<i>Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050</i>
Vienotais reģistrācijas numurs	<i>40003032065</i>
Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā	<i>01.10.1991.</i>
Reģistrācijas datums Komercreģistrā	<i>10.09.2004.</i>
Reģistrācijas vieta	<i>Rīga</i>
Komersanta reģistrācijas apliecības izdošanas datums	<i>10.09.2004.</i>
Akcionārs	<i>Latvijas Republika (100%)</i>
Kapitāla daļu turētājs	<i>Latvijas Republikas Satiksmes ministrija Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1743</i>
Pārraudzības institūcija	<i>Sabiedrības padome</i>
Padome	<i>Jānis LANGE – padomes priekšsēdētājs no 02.02.2018. Aigars LAIZĀNS – padomes priekšsēdētājs no 29.08.2017. līdz 01.02.2018., padomes loceklis no 02.02.2018. Andris MALDUPS – padomes loceklis no 06.11.2017. līdz 01.02.2018., padomes loceklis no 02.02.2018.</i>

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

Pārvaldes institūcija	<i>Sabiedrības valde</i>
Valde	<i>Edvīns BĒRZIŅŠ – valdes priekšsēdētājs no 25.02.2016.</i> <i>Aivars STRAKŠAS – valdes loceklis (uz jaunu pilnvaru termiņu iecelts no 28.08.2017.)</i> <i>Ēriks ŠMUKSTS – valdes loceklis (uz jaunu pilnvaru termiņu iecelts no 02.12.2017.)</i> <i>Ainis STŪRMANIS – valdes loceklis no 18.07.2016.</i>
Revidenti	<i>SIA „PricewaterhouseCoopers” vienotais reģ. Nr. 40003142793 LZRA komercsabiedrības licence Nr.5 Kr.Valdemāra iela 21-21 Rīga, LV-1010 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Terēze Labzova-Ceicāne Sertifikāts Nr.184</i>
Pārskata gads	<i>2018.gada 1.janvāris – 2018.gada 31.decembris</i>

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

Meitas sabiedrības

SIA „LDZ CARGO”

Vienotais reģistrācijas numurs 40003788421
Adrese *Dzirnavu iela 147, k-1, Rīga, LV-1050*
Daļu īpatsvars, % *100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS „Latvijas dzelzceļš”*
Pārskata gads *01.01.2018. – 31.12.2018.*

SIA „LDZ ritošā sastāva serviss”

Vienotais reģistrācijas numurs 40003788351
Adrese *Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050*
Daļu īpatsvars, % *100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS „Latvijas dzelzceļš”*
Pārskata gads *01.01.2018. – 31.12.2018.*

SIA „LDZ infrastruktūra”

Vienotais reģistrācijas numurs 40003788258
Adrese *Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050*
Daļu īpatsvars, % *100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS „Latvijas dzelzceļš”*
Pārskata gads *01.01.2018. – 31.12.2018.*

SIA „LDZ apsardze”

Vienotais reģistrācijas numurs 40003620112
Adrese *Zasas iela 5-3, Rīga, LV-1057*
Daļu īpatsvars, % *100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS „Latvijas dzelzceļš”*
Pārskata gads *01.01.2018. – 31.12.2018.*

AS „LatRailNet”

Vienotais reģistrācijas numurs 40103361063
Adrese *Dzirnavu iela 16, Rīga, LV-1010*
Daļu īpatsvars, % *100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS „Latvijas dzelzceļš”*
Pārskata gads *01.01.2018. – 31.12.2018.*

SIA “LDZ Loģistika”

Vienotais reģistrācijas numurs 40003988480
Adrese *Dzirnavu iela 147, k-2, Rīga, LV-1050*
Daļu īpatsvars, % *100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS „Latvijas dzelzceļš”*
Pārskata periods *01.01.2018. – 31.12.2018.*

SIA „LDZ ritošā sastāva serviss”

meitas sabiedrība

SIA “Rīgas Vagonbūves uzņēmums
“Baltija””

Vienotais reģistrācijas numurs 40103419565
Adrese *Turģeņeva iela 14, Rīga, LV-1050*
Daļu īpatsvars, % *100% kapitāla daļu īpašnieks - SIA „LDZ ritošā sastāva serviss”*
Pārskata periods *01.01.2018. – 31.12.2018.*

VADĪBAS ZIŅOJUMS

par „Latvijas dzelzceļš” koncerna saimniecisko darbību 2018.gadā

1. “Latvijas dzelzceļš” koncerna raksturojums

„Latvijas dzelzceļš” koncerns (turpmāk tekstā – *Koncerns*) pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncernā ietilpst: *Koncerna* mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība „Latvijas dzelzceļš” (turpmāk tekstā – *Latvijas dzelzceļš*), SIA “LDZ CARGO”, SIA “LDZ ritošā sastāva serviss”, SIA “LDZ infrastruktūra”, SIA “LDZ apsardze”, SIA “LDZ Loģistika”, AS “LatRailNet”, kā arī SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” meitas sabiedrība SIA “Rīgas Vagonbūves uzņēmums “Baltija””.

Latvijas dzelzceļa galvenais uzdevums *Koncerna* pārvaldības jomā ir nodrošināt *Koncerna* biznesa virzienu attīstību un konkurētspēju, sasniedzot labākus rezultātus, nekā tas būtu iespējams, katram biznesa virzienam darbojoties atsevišķi. Lai to īstenotu, ir izstrādāta vienota *Koncerna* stratēģija un mērķi, nodrošinot optimālu ražošanas un investīciju resursu sadalījumu starp biznesa virzieniem un *Koncerna* sabiedrībām, lēmumu pieņemšanas koordināciju un efektīvu to īstenošanas kontroli. *Latvijas dzelzceļš* pārstāv *Koncerna* intereses starptautiskā līmenī.

Latvijas dzelzceļš sniedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumus, kravas vagonu sastāvu apstrādes, vagonu tehniskās apkopes un apskates pakalpojumus, elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus, nomas pakalpojumus, informācijas tehnoloģiju pakalpojumus, elektronisko sakaru pakalpojumus, kā arī principāla pakalpojumus.

SIA “LDZ CARGO” nodarbojas ar vietējiem un starptautiskajiem dzelzceļa kravu pārvadājumiem, nodrošina vilces pakalpojumus, sniedz kravas vagonu izmantošanas pakalpojumus, kā arī organizē starptautiskos pasažieru pārvadājumus.

SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” veic lokomotīvu un vagonu remontu, lokomotīvu ekipēšanu un modernizāciju.

SIA “LDZ infrastruktūra” sniedz sliežu ceļu tehnikas remonta un nomas pakalpojumus, kā arī sliežu metināšanas pakalpojumus.

SIA “LDZ apsardze” sniedz fiziskās un tehniskās apsardzes pakalpojumus *Koncerna* sabiedrībām un citiem uzņēmumiem, kā arī privātpersonām.

SIA “LDZ Loģistika” sniedz kravu ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumus, kā arī nodarbojas ar jaunu kravas plūsmu piesaisti un veicina dzelzceļa kravu pārvadājumus starp Eiropas un Āzijas valstīm.

AS “LatRailNet” ir dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja. Šī sabiedrība apstiprina maksu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumiem, sadala dzelzceļa infrastruktūras jaudu, kā arī pieņem lēmumus par konkrēta pārvadātāja vilcienu norīkošanu.

SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” meitas sabiedrība SIA “Rīgas Vagonbūves uzņēmums “Baltija”” dibināta ar mērķi attīstīt vagonbūvi Latvijā.

Koncerna galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus valsts, sabiedrības un Latvijas tautsaimniecības interesēs.

Lai pilnveidotu labas korporatīvās pārvaldības praksi un attīstītu izpratni par sociālo atbildību *Koncernā*, kā arī nostiprinātu ilgtspējīgu un vienlaikus inovatīvu domāšanu tradīcijām bagātajā dzelzceļa nozarē, kopš 2016.gada *Latvijas dzelzceļš* gatavo ilgtspējas pārskatu pēc starptautiski atzītajām Global Reporting Initiative (GRI) G4 vadlīnijām (tagad – GRI standarta). Tāpat *Koncerna* sabiedrības, novērtējot to sniegumu ilgtspējas jomā, ik gadu piedalās Ilgtspējas indeksā. 2018.gadā *Latvijas dzelzceļš* saņēmis augstāko – Platīna kategorijas – novērtējumu, SIA "LDZ CARGO" – Zelta, bet SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" – Sudraba kategorijas novērtējumu.

2018.gadā vidējais *Koncerna* darbinieku skaits ir 10 400 darbinieki. Salīdzinot ar 2017.gadu, tas ir samazinājies par 789 darbiniekiem.

2. Saimnieciskās darbības rezultāti

Koncerna konsolidētie ieņēmumi 2018.gadā ir 365 044 tūkst. euro (EUR). Salīdzinot ar 2017.gadu, konsolidētie ieņēmumi ir palielinājušies par 46 406 tūkst. EUR jeb 14,6%, jo palielinājās kravu pārvadājumu apjomi, kas veido būtiskāko daļu no *Koncerna* konsolidētā neto apgrozījuma.

Lielāko daļu no *Koncerna* ieņēmumiem nodrošina SIA "LDZ CARGO", kas ir nozīmīgs transporta un loģistikas nozares uzņēmums Latvijā. 2018.gadā pa dzelzceļu tika pārvadāts 49 260 tūkst. tonnu kravu, kas ir par 5 475 tūkst. tonnām jeb 12,5% vairāk nekā 2017.gadā. Lielāko īpatsvaru – 82,2% veidoja importa pārvadājumi, un to apjoms 2018.gadā sasniedza 40 470 tūkst. tonnu, kas ir par 10,5% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Pēc pārvadāto kravu izcelsmes lielākais sadarbības partneris ir Krievija, kas nodrošina 66,5% no visām kravām. Pārējo valstu īpatsvars pārvadāto kravu apjomā ir šāds: Baltkrievija – 27,1%, Lietuva – 4%, Ukraina – 0,9%, Kazahstāna – 0,7%, Igaunija – 0,5%, Uzbekistāna – 0,1% un citas valstis – 0,2%. Pēdējo gadu laikā būtiski pieaudzis Baltkrievijas kravu apjoms, ko sekmējusi *Latvijas dzelzceļa* 2017.gadā izveidotā pārstāvniecība Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā.

Lielāko pārvadājumu daļu kravu pārvadājumu struktūrā veido akmeņogļu pārvadājumi – 22 669 tūkst. tonnas jeb 46%. Otrs lielākais īpatsvars – 11 183 tūkst. tonnas jeb 22,7% ir naftas un naftas produktu pārvadājumiem. 2018.gadā ir pārvadāti arī citi kravu veidi – 31,3% no kopējiem kravu pārvadājumiem.

Kravu pārvadājumos, izmantojot *Latvijas dzelzceļa* tīklu, veikti 17 508 milj. tonnkilometri. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, to apjoms palielinājies par 16,6%. SIA „LDZ CARGO” veica 12 186 milj. tonnkilometru, un uzņēmuma tirgus daļa dzelzceļa kravu pārvadājumos palielinājās no 66,4% 2017.gadā līdz 69,6% 2018.gadā.

Viens no svarīgākajiem *Koncerna* darbības rādītājiem ir vilcienu nobraukto kilometru (vilcienu-km) skaits, kas ietekmē ieņēmumus par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumiem. 2018.gadā *Latvijas dzelzceļa* publiskās lietošanas infrastruktūra tika izmantota, lai pārvadātu 49 260 tūkst. tonnu kravu, veicot 9 989 tūkst. vilcienu-km, un 18 242 tūkst. pasažieru, veicot 6 116 tūkst. vilcienu-km. *Koncerna* sniegtie publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumi pārvadātājiem, kas neietilpst *Koncernā*, veido 2 724 tūkst. vilcienu-km kravu pārvadātājiem un 5 796 tūkst. vilcienu-km pasažieru pārvadātājiem. Pasažieru vilcienu kustības intensitātei vietējā satiksmē 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, nebija būtisku svārstību, tomēr kopējais pa dzelzceļu pārvadāto pasažieru skaits gada griezumā palielinājies par 4,3%.

Koncerna uzņēmums SIA „LDZ CARGO” ir vienīgais transporta un uzglabāšanas nozares sauszemes transporta sektora uzņēmums Latvijā, kas nodrošina dzelzceļa pasažieru pārvadājumus starptautiskajā satiksmē. SIA „LDZ CARGO” nodrošina pasažieru pārvadājumus starptautiskajā satiksmē maršrutos Rīga - Maskava – Rīga, Rīga - Sanktpēterburga - Rīga, Minska - Rīga – Minska, bet, sākot no 2018.gada septembra, arī Ukrainas dzelzceļa veidotā maršruta Rīga – Viļņa – Minska – Kijeva posmā Latvijas teritorijā. 2018.gadā starptautiskajā satiksmē kopumā pārvadāti 160 tūkst. pasažieru, to skaits ir saglabājies iepriekšējā gada līmenī.

Koncerna peļņa pēc nodokļiem ir 14 408 tūkst. EUR, kas ir par 16 769 tūkst. EUR mazāk nekā 2017.gadā, bet jāņem vērā, ka 2017.gada peļņu veidoja arī atliktā nodokļa saistību atzīšanas pārtraukšana, kas 2017.gadā palielināja peļņu par 32 376 tūkst. EUR.

Koncerna konsolidētais pašu kapitāla apjoms uz 2018.gada 31.decembri bija 406 366 tūkst. EUR, kas ir par 13 792 tūkst. EUR jeb 3,5% vairāk nekā 2017.gadā.

Koncerna sabiedrības ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka ir pieejami atbilstoši kredītresursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. 2018.gada 31.decembrī *Koncerna* apgrozāmie līdzekļi pārsniedza tā īstermiņa saistības par 2 589 tūkst. EUR, kā rezultātā kopējā likviditāte (apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām) ir 1 (2017.g.- 0,9). Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 19 394 tūkst. EUR, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, tāpēc ir zema riska iespēja, ka šo saistību segšanai būs nepieciešami finanšu līdzekļi. Kopējās likviditātes rādītājs, neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, ir 1,2. Ievērojot iepriekš minētos apstākļus, uzskatām, ka *Koncerns* 2018.gadā ir nodrošinājis finanšu līdzsvaru.

Kopējais *Koncernā* izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2018.gadā sasniedza 38 200 tūkst. EUR. Finanšu resursi ieguldīti pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, nemateriālajos ieguldījumos, kā arī jaunu objektu būvniecībā.

Kopējais *Latvijas dzelzceļa* izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2018.gadā sasniedza 24 904 tūkst. EUR. No tiem nozīmīgākie projekti:

➤ Atjaunošanā ieguldīti 20 937 tūkst. EUR, t.sk.,

- ar mērķi palielināt vilcienu kustības drošību 16 925 tūkst. EUR ieguldīti infrastruktūras atjaunošanā (tostarp tādos projektos kā Sliežu ceļu atjaunošana – “A” un “B” tipa kapitālais remonts, Pārmiju pārvedu nomaiņa, Garsliežu nomaiņa pret jaunām sliedēm, Enerģētikas atjaunošana, Automātikas ierīču (SCB) atjaunošana u.c.), kā arī sliežu ceļu remontam un uzturēšanai nepieciešamo tehnoloģisko iekārtu iegādē;
- 2 931 tūkst. EUR apmērā iegādātas iekārtas remontdarbu veikšanai, informācijas sistēmu un sakaru līdzekļu attīstībai, kā arī nemateriālie aktīvi projektiem;
- 1 081 tūkst. EUR pārskata periodā ieguldīts jaunu produktu ieviešanas projektos: Kravu pārvadājumu informācijas aprites elektronizācija un optimizācija, Drošības risinājumu moduļu iegāde, Kustības kontroles un centralizācijas pilnveidošana, Dokumentu pārvaldības sistēma u.c.

Infrastruktūras attīstībā (optisko tīklu izbūve, informācijas sistēmu nomaiņa, tehnoloģisko un lokālo tīklu attīstība u.c.) ieguldīti 3 967 tūkst. EUR.

Kopējais SIA “LDZ CARGO” izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2018.gadā sasniedza 2 399 tūkst. EUR, kas ieguldīti pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē.

Lai nodrošinātu SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" piederošo lokomotīvu tehniskā stāvokļa atbilstošu uzturēšanu, kā arī nodrošinātu pārvadātājus ar nepieciešamo lokomotīvu daudzumu, 2018.gadā veikts vienas dīzeļlokomotīves remonts galvenā remonta apjomā ČME3 sērijas lokomotīvei par 119 tūkst. EUR un piecu dīzeļlokomotīvu modernizācija 2M62UM sērijas lokomotīvēm 10 100 tūkst. EUR apmērā. Tādējādi tiek turpināts darbs pie ekspluatācijā ekonomiskāka (ar mazāku degvielas patēriņu) un videi draudzīgāka (mazāks izmešu apjoms) ritošā sastāva parka izveides. 2018.gadā iegādātas 275 tūkst. EUR apmērā dažādas iekārtas, 179 tūkst. EUR apmērā veikti būvju kapitālā remonta darbi un pamatlīdzekļu modernizācija 151 tūkst. EUR apmērā.

Pārējās meitas sabiedrībās 2018.gadā izpildīts kopējais kapitālieguldījumu apjoms 73 tūkst. EUR apmērā.

3. Mērķi un turpmākā attīstība

Saistībā ar izmaiņām dzelzceļa nozares regulējumā Eiropas Savienībā (ES) un tieši Direktīvu par vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (2012/34/ES) 2016. gada 25. februārī tika veikti grozījumi Dzelzceļa likumā un uz to pamata izdoti Ministru kabineta noteikumi. Tie paredz izmaiņas saistībā ar pakalpojumu sniegšanu un pakalpojumu cenas aprēķināšanas metodoloģiju. Ir pieņemta Direktīvas īstenošanas regula (ES) 2015/909 par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus, - šāda pieeja mainīs cenas aprēķināšanas metodoloģiju dzelzceļa jaudas pārdošanas pakalpojumam. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs 2017.gada 30.jūnijā apstiprināja noteikumus "Maksas aprēķināšanas shēma" un "Maksas iekasēšanas shēma", kas cita starpā definē jaunās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksas noteikšanas prasības pārvadājumos un tās plānots piemērot, sākot no 2019.gada 1.jūlija.

Ar 2018.gada 6.novembra Ministru kabineta rīkojumu Nr.588 tika apstiprināts "Indikatīvais dzelzceļa infrastruktūras attīstības plāns 2018.-2022.gadam", un 2018.gada 9.novembrī starp Satiksmes ministriju un *Latvijas dzelzceļu* kā infrastruktūras pārvaldītāju tika noslēgts Daudzgaļu līgums par *Latvijas dzelzceļa* pārvaldīšanā esošās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu, finanšu līdzsvara nodrošināšanu periodam no 2018.gada 9.novembra līdz 2022.gada 31.decembrim. Ievērojot Dzelzceļa likuma 9.panta 3.daļu, kas paredz, ka infrastruktūras pārvaldītājs nodrošina Daudzgaļu līguma noteikumu un saimnieciskās darbības plāna konsekvenci, *Latvijas dzelzceļš* ir izstrādājis Saimnieciskās darbības plānu darbības periodam līdz 2022.gadam, kas tika apstiprināts *Latvijas dzelzceļa* Valdē 2019.gada 7.martā.

Latvijas dzelzceļš un valsts transporta un loģistikas nozare tieši konkurē ar tuvākajām kaimiņvalstīm – Lietuvu un Igauniju – par pārvadājumu piesaisti Latvijas tranzīta koridoram. Infrastruktūras pakalpojumu efektivitāte būs viens no izšķirošajiem faktoriem konkurences cīņā par kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu. *Latvijas dzelzceļam* minēto dokumentu darbības periodā prioritāri būs projekti, kas tieši paaugstinās pakalpojumu efektivitāti un drošību, paaugstinās Latvijas transporta un loģistikas nozares konkurētspēju un veicinās kravu pārvadājumu apjoma pieaugumu.

Neraugoties uz ģeopolitisko notikumu procesiem un apzinoties turpmākās tirgus attīstības tendences, *Latvijas dzelzceļš* saglabā nemainīgu stratēģisko virzību – attīsta modernu, efektīvu un videi draudzīgu infrastruktūras un loģistikas uzņēmumu grupu, nodrošinot dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un loģistikas pakalpojumus visas Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības interesēs. Vienlaikus *Latvijas dzelzceļš* saskata plašākas

iespējas jaunu tehnoloģiju, tostarp video IT risinājumu attīstībā, kas ļaus sekmīgi īstenot iepriekš minēto stratēģisko mērķi, paaugstinot *Koncerna* konkurētspēju.

Lai palielinātu efektivitāti, veicinātu videi draudzīgu tehnoloģiju izmantošanu un paaugstinātu *Latvijas dzelzceļa* tranzīta koridora starptautisko konkurētspēju, *Sabiedrība* paredz veikt pakāpenisku dzelzceļa galvenā tīkla (maģistrālo ceļu) elektrifikāciju ar 25kV maiņstrāvu. Latvijā patlaban elektrificēts ir tikai ap 14% dzelzceļa tīkla – pretstatā Eiropas valstīm, kur vidēji šis rādītājs pārsniedz 55%. Elektrovilces izmantošana pārvadājumu veikšanā ir videi draudzīgāks un ekonomiski izdevīgāks risinājums nekā dīzeļvilces izmantošana, tādējādi, īstenojot elektrifikāciju, *Latvijas dzelzceļš* radīs ilglaicīgu pamatu Latvijas transporta un loģistikas nozares konkurētspējai attiecībā pret tuvākajām kaimiņvalstīm.

ES fondu un Kohēzijas politikas fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" prioritārā virziena "Ilgtspējīga transporta sistēma" 6.2.1. specifiskā atbalsta mērķa 6.2.1.1. pasākuma "Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija" ietvaros līdz 2023.gada beigām paredzēts īstenot lielo projektu (pasākumam pieejamais Kohēzijas fonda (KF) finansējums ir 346 639 tūkst. EUR), paredzot elektrificēt dzelzceļa posmus Daugavpils-Krustpils, Rēzekne-Krustpils un Krustpils-Rīga. Projekta kopējās izmaksas aplēstas 441 milj. EUR, un projekta ietvaros paredzēts elektrificēt dzelzceļa līniju 314 km garumā.

2018.gadā ir pabeigts darbs pie projekta iesnieguma dokumentācijas izstrādes. 2018.gada martā saņemts pozitīvs Centrālās finanšu un līgumu aģentūras atzinums, bet 2018.gada 28.decembrī saņemts pozitīvs atzinums no EK tehniskās palīdzības neatkarīgajiem ekspertiem - *JASPERS Independent Quality Review*. Projekta dokumentācija tiks tālāk iesniegta izvērtēšanai gala lēmuma pieņemšanai Eiropas Komisijā par projekta apstiprināšanu. Pēc pozitīva EK lēmuma saņemšanas tiks parakstīts līgums ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par projekta īstenošanu. Vienlaikus 2018.gada augustā tika uzsākta iepirkuma procedūra projekta īstenošanai, tādējādi ļaujot pēc pozitīva Eiropas Komisijas lēmuma saņemšanas un līguma parakstīšanas nekavējoties uzsākt projekta īstenošanu.

ES fondu un Kohēzijas politikas fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" prioritārā virziena "Ilgtspējīga transporta sistēma" 6.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt konkurētspējīgu un videi draudzīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti" 6.2.1.2.pasākuma "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija un izbūve" ietvaros plānots īstenot vairākus būtiskus projektus. Investīciju apjomi noteikti Indikatīvajā dzelzceļa infrastruktūras attīstības plānā 2018.-2022.gadam un *Latvijas dzelzceļa* vidēja termiņa darbības stratēģijā 2017.-2022.gadam.

2019.gadā tiks uzsākts darbs pie *Koncerna* ilgtermiņa attīstības stratēģijas izstrādes, kā arī tiks veikti turpmākie soļi 2018.gadā apstiprinātās *Koncerna Sabiedrību* jaunās vizuālās identitātes ieviešanā Latvijā un starptautiskās sadarbības formātos, kur *Latvijas dzelzceļš* pārstāv Latvijas transporta un loģistikas nozares intereses.

Apzinoties turpmākās tirgus tendences, *Koncerns* attīsta modernu, efektīvu un videi draudzīgu infrastruktūras un loģistikas uzņēmumu grupu – nodrošinot dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un loģistikas pakalpojumus visas Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības interesēs. Loģistikas attīstībai nepieciešams klientiem nodrošināt "vienas pieturas aģentūras" principu, ko SIA "LDZ Loģistika" jau īsteno praksē, strādājot pie jaunu maršrutu izveides, nodrošinot vienu kontaktpunktu ķēdē starp kravas nosūtītāju un kravas saņēmēju, risinot visus ar loģistiku saistītos jautājumus un ievērojot visas nozares intereses. Jāņem vērā, ka pieaug konteinerkravu pārvadājumu nozīme Baltijas jūras reģionā. Arī Latvijas lielākās ostas savās attīstības programmās ir identificējušas konteinerkravu pārkraušanai nepieciešamu kravu terminālu attīstību un *Koncerna* uzņēmumiem sadarbībā ar

ostām jāspēj nodrošināt konkurētspējīgs piedāvājums šī kravu segmenta piesaistei un apstrādei.

SIA "LDZ Loģistika" mērķu īstenošanai kontaktējas ar kravu nosūtītājiem, apzina viņu vajadzības, izstrādā piedāvājumus, apkopojot nozares dalībnieku iespējas un izcenojumus konkrētam pakalpojumam, piedāvā tos klientiem un organizē kravu loģistiku no pārdevēja līdz pircējam.

Tostarp SIA "LDZ Loģistika" strādā pie Ziemeļu-Dienvidu transporta koridora attīstības starp Indiju un Ziemeļeiropu.

Lai panāktu ātrāku un ērtāku informācijas apmaiņu starp pārvadātāju un klientu, LDZ "CARGO" ir aktīvi iesaistīts Kravu kustības pārvaldības informācijas sistēmas izstrādē un papildināšanā. Sistēmas funkcionalitāte paredz klientu apziņošanu, elektroniskās dzelzceļa pavadzīmes noformēšanu un izmantošanu, muitas dienestu iepriekšēju informēšanu elektroniskā veidā par ievadamām kravām, informācijas sagatavošanu un iesniegšanu par sūtījumiem elektroniskā veidā. Visi tukšu vagonu pārvadājumi virzienā uz Krievijas Federāciju tiek veikti pēc bezpapīru tehnoloģijas, un ir uzsākta elektronisko pavadzīmju izmantošana tukšu vagonu pārvadājumos uz Baltkrieviju. Papildus, tukšu vagonu sūtījumi no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas arī tiek īstenoti, izmantojot elektronisko pavadzīmi. Turpmāk paredzēts paplašināt Kravu kustības pārvaldības informācijas sistēmas izmantošanu, ar mērķi pilnībā atteikties no papīrveida pārvadājumu dokumentiem gan iekšzemes, gan starptautiskajā satiksmē.

2018.gadā notika darbs pie Automatizētās kravas vagonu un vilcienu komercapskates, vagonu numuru norakstīšanas un atpazīšanas sistēmas paplašināšanas Šķirotavas un Jelgavas objektos. Sistēmas ieviešana ļauj paaugstināt dzelzceļa pārvadājumu konkurētspēju, nodrošināt augstāku darba drošības un satiksmes drošības līmeni, kā arī kalpo par vienu no posmiem elektroniskā koridora izveidē. Sistēmas objektus paredzēts ieviest ekspluatācijā 2019.gada pirmajā pusē. Tiek turpināta centralizētas kravu pārvadājumu norēķinu sistēmas izstrāde, kas nodrošinās klientu norēķinu centralizāciju un kalpos par pamatu centralizētas komunikācijas nodrošināšanai ar klientiem. Centralizētas norēķinu sistēmas izstrādi plānots pabeigt un sistēmu ieviest līdz 2019.gada beigām.

2018.gadā tika uzsākts un 2019.gadā plānots turpināt starptautisko pasažieru vilcienu braukšanas dokumentu pārdošanas portāla travel.ldz.lv modernizācijas posmu, kura ietvaros paredzēts izstrādāt funkcionalitāti, kas sniegs klientiem iespēju atgriezt iegādātos braukšanas dokumentus elektroniski, iegādāties braukšanas dokumentus pēc speciāliem tarifiem, kā arī tiks ieviestas nepieciešamās izmaiņas, lai uzlabotu portāla lietojamību.

Tāpat paredzēts investēt līdzekļus ritošā sastāva iegādē un modernizācijā, lai nodrošinātu kravu pārvadājumus un pakāpenisku novecojošā ritošā sastāva atjaunošanu.

SIA „LDZ ritošā sastāva serviss” turpina 2014.gadā uzsākto maģistrālo dīzeļlokomotīvu parka atjaunošanu – dīzeļlokomotīvu 2M62U modernizāciju. Plānotais projekta realizācijas laiks – līdz 2019.gada aprīlim. Ieguvumi – tiek radīta iespēja pārvadāt smagsvara vilcienus, palielinās starpremontu periodi, samazinās remontu un tehnisko apkopju skaits, tiek izbūvētas modernas, videi draudzīgas lokomotīves ar mazāku degvielas patēriņu un kaitīgo izmešu apjomu, samazinoties izmaksām tiek palielināta konkurētspēja. Modernizācija tiek veikta pēc CZ LOKO projekta ar MTU 16V4000 R34L dzinējiem. Kopumā projekta ietvaros paredzēta 14 maģistrālo dīzeļlokomotīvu modernizācija. Šobrīd ekspluatācijā jau ir nodotas divpadsmit modernizētas dīzeļlokomotīves.

Ņemot vērā vilces ritošā sastāva parka unifikācijas plānu, ir uzsākti sagatavošanas darbi 2TE10 dīzeļlokomotīvu modernizācijas projekta veikšanai, izmantojot ekonomiskākus un

ekoloģiskākus D49 tipa dīzeļdzinējus. Rezultātā tiks panākta 2TE10 un 2TE116 dīzeļdzinēju unifikācija, nomainot divtaktu 10D100 tipa dīzeļdzinējus.

Tiek turpināts darbs pie alternatīvo degvielu izmantošanas iespēju izpētes ritošā sastāva vajadzībām (piem., dabasgāze, ūdeņradis utml.).

Pamatojoties uz *Koncerna* pozicionējumu kļūt par *Viedo dzelzceļu*, ir uzsākti projekti ražošanas procesu digitalizācijai (remonta plānošana, dokumentācijas pārvaldīšana, iepirkumu organizēšana).

Jaunu pakalpojumu attīstības nolūkā 2018.gada novembrī-decembrī pa *Latvijas dzelzceļa* infrastruktūru pārvadāti arī vairāki rekordgari un rekordsmagi kravas vilcienu sastāvi (virs 7000 tonnām; vidējais kravas vilciens ir ap 3000 tonnu smags, līdz šim maksimālais svars bijis ap 6000 tonnu). *Koncerna* speciālistiem sadarbībā ar citām institūcijām sekmīgi izdevies šādu pakalpojumu nodrošināt, radot pamatu līdzīgu pārvadājumu attīstībai nākotnē.

Tāpat *Latvijas dzelzceļš* saskata potenciālu iekšzemes kravu pārvadājumu attīstībā, taču tam nepieciešama sadarbība gan nozares ietvaros, gan stimulējoši mehānismi kravu īpašniekiem izvēlēties nevis autopārvadājumus, bet dzelzceļa pārvadājumu iespējas.

Apzinoties, ka dzelzceļa infrastruktūras uzturēšana jāveic neatkarīgi no pārvadājumu apjoma, taču *Latvijas dzelzceļš* ieņēmumi, no kuriem nodrošināt infrastruktūras uzturēšanas izmaksu segšanu, savukārt ir tieši atkarīgi no pārvadājumu apjomiem un to svārstībām, *Latvijas dzelzceļš* turpinās piedalīties transporta jomas likumdošanas iniciatīvās, par prioritāti izvirzot ilgtspējīga dzelzceļa infrastruktūras finansēšanas modeļa izveidi. 2018.gadā, apstiprinot Indikatīvo dzelzceļa infrastruktūras attīstības plānu un noslēdzot Daudzgaļu līgumu ar Satiksmes ministriju, jau ir īstenoti soļi, kas nodrošina virzību uz šāda modeļa izveidi.

Nozīmīgs risks, kas var ietekmēt *Latvijas dzelzceļa* un kopumā visa *Koncerna* darbības rezultātus, ir turpmākā ES un Krievijas savstarpējo sankciju, kā arī Krievijas ostu attīstība, kā rezultātā kravas var tikt novirzītas no Latvijas ostām un līdz ar to samazināt arī pārvadājumu plūsmu pa dzelzceļu.

Lai mazinātu risku, kas saistīts ar atkarību no tranzītkravu pārvadājumiem Austrumu-Rietumu virzienā, *Koncerns* paredz stiprināt sadarbību ar kaimiņvalstu partneriem, tostarp gan Krieviju, gan Baltkrieviju. 2017.gadā Baltkrievijā izveidotā *Latvijas dzelzceļa* pārstāvniecība jau ļāvusi palielināt kaimiņvalsts izcelsmes kravu apjomus *Latvijas dzelzceļa* tīklā, kā arī attīstīt alternatīvus darbības virzienus, tajā skaitā kombinētos un konteinervilcienu pārvadājumus Eirāzijas kravu pārvadājumu maršrutu ietvaros. *Latvijas dzelzceļš* saskata potenciālu jaunu pārvadājumu piedāvājumu attīstīšanā kravu īpašnieku ērtībai, tādēļ sadarbībā ar Baltkrievijas dzelzceļu ir izveidots un 2018.gadā sekmīgi darbojies kravas ekspresvilciens Minska-Rīga, kas, pateicoties efektīvai dzelzceļu sadarbībai, kā arī sadarbībai ar muitas un robežsardzes institūcijām, kravu no vienas galvaspilsētas otrā nogādā mazāk nekā diennakts laikā.

Galvenie riski, ar kuriem *Latvijas dzelzceļš* varētu saskarties nākamajā darbības periodā, ir dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas intensitātes samazināšanās risks, naftas, metāla un elektroenerģijas cenu svārstību risks. 2018.gada rezultāti liecina, ka *Latvijas dzelzceļš* ir pārsniedzis vidēja termiņa stratēģijā 2017.-2022.gadam prognozētos pārvadājumu apjomus un ar tiem saistītos finanšu rādītājus (tika prognozēti 47 miljoni tonnu kravu, bet faktiski pārvadāti 49,3 miljoni tonnu; prognozētā peļņa – ap 3,3 miljoniem *euro*, faktiskā – 4,2 miljoni *euro*), taču, apzinoties tirgus situāciju un riskus, tiek turpināts darbs pie pārvadājumu virzienu un kravu veidu diversifikācijas un jaunu tirgu apguves.

Koncerns turpinās paaugstināt dzelzceļa personāla darba ražīgumu un atbildību par veicamajiem pienākumiem, organizēs nepieciešamās mācības, kā arī nodrošinās vides aizsardzības politikas īstenošanu un satiksmes drošību. Būtiska loma tiek piešķirta *Koncerna* Vides un energopārvaldības programmas īstenošanai, nodrošinot gan energoefektivitātes pasākumu ieviešanu, gan personāla izglītošanu.

Koncerns turpinās veidot un uzturēt *Latvijas dzelzceļa* tēlu un nozīmi, ieņemot aktīvu pozīciju aktuālos transporta sistēmas un tautsaimniecības attīstības jautājumos.

4. Pētniecības darbi un attīstības pasākumi

Latvijas dzelzceļš 2018.gadā ir uzsācis darbu pie Rīcības plāna projekta trokšņa mazināšanai dzelzceļa līnijās ar satiksmes intensitāti lielāku par 30 000 vilcieniem gadā. Plānā ir identificētas akustiskā diskomforta zonas un identificēti primāri veicamie prettrokšņu pasākumi. Rīcības plāna projekta sabiedriskā apspriešana notika laika posmā no 2018.gada 21.decembra līdz 2019.gada 21.janvārim.

Latvijas dzelzceļa vides pārvaldības speciālisti turpināja darbu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Rīgas domes darba grupās, kurās tiek meklēti risinājumi, kā mazināt transporta radīto troksni un uzlabot akustisko trokšņu situāciju pilsētvidē un ārpus pilsētām.

2018.gada rudenī tika veikta centralizēta gruntsūdens monitoringa tīkla apsekošana un paraugu ņemšana stacijās Jelgavā, Daugavpilī, Rēzeknē, Krustpilī, Ventpilī un Rīgā. Apkopotie rezultāti norāda par gruntsūdens stāvokļa uzlabošanos, un neatliekamas darbības šajā sakarā nav nepieciešams veikt. 2019. gadā gruntsūdens monitoringa aku tīklu plānots ieviest arī Torņakalna, Gulbenes un Pļaviņu staciju teritorijā.

Saistībā ar pētniecībā un attīstībā balstītu risinājumu (*R&D*) ieviešanu 2018.gada nogalē *Latvijas dzelzceļš* iesaistījās Latvijas Universitātes starptautiskās inovāciju platformas "Demola" studentu pētniecības un inovāciju projektos ar industrijām. Studenti *Latvijas dzelzceļa* vajadzībām meklēja risinājumus ķīmiskās vielas glifosāta aizstāšanai ar citiem, videi draudzīgākiem, bet vienlīdz efektīviem nezāļu apkarošanas veidiem dzelzceļa nodalījuma joslās. Nezāļu iznīcināšana ir dzelzceļa satiksmes drošībai būtisks faktors, tomēr pagaidām nav rastas glifosātu efektīvi aizvietojošas metodes. Turklāt šī problēma ir aktuāla ne tikai Latvijā, bet visā Eiropā, kur tuvākajos gados glifosāta lietošanu plānots aizliegt, bet visu valstu dzelzceļu uzņēmumi sadarbībā ar augstskolām un pētniecības institūtiem meklē risinājumus tā aizvietošanai, vienlaikus nesamazinot satiksmes drošības līmeni un būtiski nepaaugstinot ar nezāļu iznīcināšanu saistītās izmaksas. Grupas ietvaros izstrādāta ideja par elektrodu izmantošanu nezāļu iznīcināšanā, ko izvērtē *Latvijas dzelzceļa* vides un tehnisko jomu eksperti.

2018.gadā turpinājās *Latvijas dzelzceļa* ekspertu darbs pie inovāciju pilotprojekta īstenošanas, kas tika identificēts Latvijas informāciju tehnoloģiju klastera organizētajā X-Industriju hakatona ietvaros. Projekta ietvaros tiek izstrādāts iespējamais risinājums drošības tehnoloģiju izmantošanai, lai dzelzceļa pārbrauktuves padarītu drošākas to lietotājiem un infrastruktūras pārvaldītājam pēkšņu un neparedzētu šķēršļu rašanās gadījumos uz pārbrauktuvē un/vai kritiskā to tuvumā. Pilotprojekts tiek īstenots sadarbībā ar SIA "Datakom".

Apzinoties turpmāko gadu izaicinājumus kvalificēta darbaspēka piesaistes jomā, *Latvijas dzelzceļš* ne tikai attīsta *Latvija dzelzceļa* Mācību centra piedāvātās tālākizglītības iespējas, bet sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti pēdējos gados ir ieviesis vairākas jaunas specializācijas dzelzceļa elektrosistēmu un dzelzceļa telekomunikāciju mācību programmās.

Šo programmu apguve ļaus ne tikai attīstīt tehnoloģisko kapacitāti *Koncernā*, bet arī nodrošināt nākotnes elektrificētās dzelzceļa infrastruktūras apkalpošanai nepieciešamos speciālistus.

5. Filiāles un pārstāvniecības ārvalstīs

Līdz ar būtisku kravu apriti ar Krieviju, 2012.gadā tika izveidota Latvijas dzelzceļa pārstāvniecība Krievijas galvaspilsētā Maskavā. Pārstāvniecība veic pārdošanas veicināšanas un mārketinga aktivitātes pārvadājumu jomā.

Lai veicinātu Latvijas un Baltkrievijas sadarbību dzelzceļa pārvadājumu jomā un nostiprinātu tranzīta un loģistikas nozares sadarbību, 2017.gada 24.janvārī tika atvērta Latvijas dzelzceļa pārstāvniecība Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā.

Koncernam nav ārvalstu filiāļu.

6. Notikumi pēc 2018.gada pārskata sastādīšanas datuma

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši notikumi, kas būtiski ietekmētu *Koncerna* finansiālo stāvokli 2018.gada 31.decembrī.

Rīgā, 2019.gada 21. marta

Valdes priekšsēdētājs

Valdes loceklis

Valdes loceklis

Valdes loceklis

E.Bērziņš

A.Strakšas

Ē.Šmuksts

A.Stūrmanis

PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Koncerna Mātes sabiedrības Valde (turpmāk tekstā – *Vadība*) ir atbildīga par *Koncerna* konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu.

Konsolidētie finanšu pārskati no 19. līdz 70.lappusei ir sagatavoti, pamatojoties uz grāmatvedības ierakstiem un attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par *Koncerna* finansiālo stāvokli 2018.gada 31.decembrī, tā 2018.gada darbības rezultātiem un naudas plūsmām.

Iepriekš minētie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā *Vadības* pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Koncerna Vadība ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, *Koncerna* aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu *Koncernā* izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. *Vadība* ir atbildīga par Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Rīgā, 2019.gada 21. marta

Valdes priekšsēdētājs

E.Bērziņš

Valdes loceklis

A.Strakšas

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Valdes loceklis

A.Stūrmanis

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

VAS “Latvijas dzelzceļš” akcionāram

Mūsu atzinums

Mūsaprāt, pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā ietvertais konsolidētais finanšu pārskats, kas atspoguļots no 19. līdz 70. lappusei, sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par VAS “Latvijas dzelzceļš” (Sabiedrība) un tās meitas sabiedrību (kopā ‘Koncerns’) konsolidēto finanšu stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par to darbības konsolidētajiem finanšu rezultātiem un to konsolidēto naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ko mēs esam revidējuši

Konsolidētais finanšu pārskats ietver:

- konsolidēto pārskatu par finanšu stāvokli 2018. gada 31. decembrī,
- konsolidēto peļņas vai zaudējumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- konsolidēto apvienoto ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- konsolidēto naudas plūsmu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- konsolidētā finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par konsolidētā finanšu pārskata revīziju*.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Koncerna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto konsolidētā finanšu pārskata revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus SGĒSP kodeksā noteiktos ētikas pienākumus un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu

Vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver

- Vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā no 6. līdz 14. lappusei,
- Paziņojumu par Valdes atbildību, kas sniegts pievienotā konsolidētā gada pārskata 15. lappusē,

bet tā neietver konsolidēto finanšu pārskatu un mūsu revidenta ziņojumu par to.

Mūsu atzinums par konsolidēto finanšu pārskatu neattiecas uz konsolidētajā gada pārskatā ietverto citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu un Paziņojumu par Valdes atbildību.

Saistībā ar konsolidētā finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no konsolidētā finanšu pārskata informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Vadības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Vadības ziņojumā sniegtā informācija par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots konsolidētais finanšu pārskats, atbilst konsolidētajam finanšu pārskatam, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Koncernu un tā darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības Vadības ziņojumā un Paziņojumā par Valdes atbildību. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Vadības un personu, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par šī konsolidētā finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu konsolidētā finanšu pārskata, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot konsolidēto finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Koncerna spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Koncernu vai pārtraukt tā darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Koncerna likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, ir atbildīgas par Koncerna finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par konsolidētā finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka konsolidētais finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo konsolidēto finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka konsolidētajā finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.
- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Koncerna iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz konsolidētajā finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju konsolidētā finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai konsolidētais finanšu pārskats patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.
- Iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncernā iekļauto sabiedrību finanšu informāciju vai uzņēmējdarbību Koncerna ietvaros ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs joprojām esam pilnībā atbildīgi par mūsu revīzijas atzinumu.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Ilandra Lejiņa
Valdes locekle

Rīga, Latvija
2019. gada 21. martā

Terēze Labzova-Ceicāne
Atbildīgā zvērinātā revidente
Sertifikāts Nr. 184

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI
KONSOLIDĒTAIS PEĻNAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS
PAR 2018.GADU

	Pielikums	2018	2017
		(EUR'000)	
Ieņēmumi	4	365 044	318 638
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	5	(343 112)	(320 571)
Bruto peļņa vai zaudējumi		21 932	(1 933)
Administrācijas izmaksas	6	(25 668)	(24 616)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	7	31 821	33 628
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	8	(11 076)	(6 277)
Ieņēmumi no ilgtermiņa ieguldījumiem	13	776	311
Finanšu ieņēmumi	9	3	2
Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas	13	(410)	-
Finanšu izmaksas	9	(2 225)	(2 272)
Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		15 153	(1 157)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	10	(745)	32 334
Pārskata gada peļņa		14 408	31 177

Pielikumi no 26. līdz 70.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2019.gada 21. marta

Valdes priekšsēdētājs

E.Bērziņš

Valdes loceklis

A.Strakšas

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Valdes loceklis

A.Stūrmanis

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

**KONSOLIDĒTAIS APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS
PAR 2018.GADU**

		(EUR'000)	
	Pielikums	2018	2017
Pārskata gada peļņa		14 408	31 177
Pārējie ienākumi:			
Posteņi, kuri netiks pārklasificēti peļņas vai zaudējumu pārskatā:		(5 194)	4 377
<i>Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana</i>	18	(5 194)	-
<i>Atliktais nodoklis, kas tieši atzīts pārējos ienākumos no pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem</i>	18	-	4 377
Pārskata gada pārējie ienākumi		9 214	4 377
Pārskata gada apvienotie ienākumi		9 214	35 554
Pārskata gada peļņa un apvienotie ienākumi, kas attiecināmi uz <i>Koncerna mātes sabiedrības akcionāriem</i>		9 214	35 554

Pielikumi no 26. līdz 70.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2019.gada 21. marta

Valdes priekšsēdētājs

E.Bērziņš

Valdes loceklis

A.Strakšas

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Valdes loceklis

A.Stūrmanis

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI
2018. GADA 31. DECEMBRĪ

(EUR'000)

AKTĪVI	Pielikums	31.12.2018.	31.12.2017.
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI			
Pamatlīdzekļi	12	861 199	895 784
Nemateriālie ieguldījumi	11	1 467	1 360
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		387	745
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	13	84	494
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI KOPĀ		863 137	898 383
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI			
Krājumi	14	18 541	24 244
Pircēju, pasūtītāju parādi un citi debitori	15	19 886	14 779
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	10	28	446
Nauda un naudas ekvivalenti	16	89 904	72 883
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI KOPĀ		128 359	112 352
AKTĪVI KOPĀ		991 496	1 010 735

(turpinājums nākošajā lapā)

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI
2018. GADA 31. DECEMBRĪ (turpinājums)

(EUR'000)

PASĪVI	Pielikums	31.12.2018.	31.12.2017.
PAŠU KAPITĀLS UN SAISTĪBAS			
PAŠU KAPITĀLS			
Uz <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības akcionāriem attiecināmais:			
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	17	256 720	256 720
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	18	46 156	51 350
Rezerves un iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	18	89 082	53 327
Pārskata gada apvienotie ienākumi		14 408	31 177
PAŠU KAPITĀLS KOPĀ		406 366	392 574
SAISTĪBAS			
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS			
Atliktā nodokļa saistības		745	-
Uzkrājumi	19	162	177
Aizņēmumi no kredītiestādēm	20	165 409	176 527
Citi aizņēmumi	21	2 204	2 321
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		486	486
Nākamo periodu ieņēmumi	23	290 354	307 639
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS KOPĀ		459 360	487 150
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS			
Aizņēmumi no kredītiestādēm	20	36 110	35 114
Citi aizņēmumi	21	117	117
Uzkrājumi	19	4 521	8 486
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori		49 568	52 096
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	10	-	2
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	22	15 948	14 808
Nākamo periodu ieņēmumi	23	19 506	20 388
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS KOPĀ		125 770	131 011
SAISTĪBAS KOPĀ		585 130	618 161
PAŠU KAPITĀLS UN SAISTĪBAS KOPĀ		991 496	1 010 735

Pielikumi no 26. līdz 70.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2019.gada 21. marta

Valdes priekšsēdētājs

Valdes loceklis

Valdes loceklis

Valdes loceklis

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

E.Bērziņš

A.Strakšas

Ē.Šmuksts

A.Stūrmanis

S.Gasjūna

KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

(EUR'000)

	Uz <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības akcionāriem attiecināmais				Pašu kapitāls kopā
	Pamatkapitāls	Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	Rezerves un iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	Pārskata gada nesadalītā peļņa	
par 2017.gadu					
Uz 01.01.2017.	256 720	46 973	52 272	1 055	357 020
2016.gada peļņa pārvietota uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	1 055	(1 055)	-
<i>Darījumi ar Koncerna akcionāriem</i>	-	-	1 055	(1 055)	-
Atliktā nodokļa saistību samazinājums no pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšanas	-	4 377	-	-	4 377
Pārskata gada peļņa	-	-	-	31 177	31 177
<i>Pārskata gada apvienotie ienākumi</i>	-	4 377	-	31 177	35 554
Uz 31.12.2017.	256 720	51 350	53 327	31 177	392 574
par 2018.gadu					
Uz 01.01.2018.	256 720	51 350	53 327	31 177	392 574
2017.gada peļņa pārvietota uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	31 177	(31 177)	-
<i>Darījumi ar Koncerna akcionāriem</i>	-	-	31 177	(31 177)	-
Maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu no 2017.gada peļņas	-	-	(616)	-	(616)
Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(5 194)	5 194	-	-
Pārskata gada peļņa	-	-	-	14 408	14 408
<i>Pārskata gada apvienotie ienākumi</i>	-	(5 194)	5 194	-	-
Uz 31.12.2018.	256 720	46 156	89 082	14 408	406 366

Pielikumi no 26. līdz 70.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2019.gada 21. marta

Valdes priekšsēdētājs

E.Bērziņš

Valdes loceklis

A.Strakšas

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Valdes loceklis

A.Stūrmanis

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS
PAR 2018.GADU
(pēc netiešās metodes)

	Pielikums	2018	2017
(EUR'000)			
<u>Pamatdarbības naudas plūsma</u>			
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem		15 153	(1 157)
Korekcijas:			
Pamatlīdzekļu nolietojums un citas vērtības samazinājuma korekcijas		48 713	46 921
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un citas vērtības samazinājuma korekcijas	11	592	605
Uzkrājumu veidošana		(3 980)	(6 702)
Peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	7, 8	80	(848)
Ieņēmumi no līdzdalības asociēto sabiedrību un citu sabiedrību pamatkapitālā	13	(776)	(311)
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	9	(3)	(2)
Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas	13	410	-
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	9	2 225	2 272
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		62 414	40 778
Debitoru parādu atlikumu (pieaugums)/ samazinājums		(4 227)	3 403
Krājumu atlikumu samazinājums		5 746	9 554
Piegādātājiem, darbuuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums		1 176	14 080
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		65 109	67 815
Izdevumi procentu maksājumiem		(2 246)	(2 276)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	10	(88)	(471)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		62 775	65 068
<u>Ieguldīšanas darbības naudas plūsma</u>			
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde		(42 353)	(55 608)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas		4 886	160
Saņemtie procenti		3	2
Saņemtās dividendes		484	311
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(36 980)	(55 135)

(turpinājums nākošajā lapā)

**KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS
PAR 2018. GADU (turpinājums)**

		(EUR'000)	
	Pielikums	2018	2017
<u>Finansēšanas darbības naudas plūsma</u>			
Saņemtie aizņēmumi		24 966	34 658
Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi		2 000	590
Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai		(35 127)	(33 337)
Izmaksātās dividendes		(616)	-
<i>Finansēšanas darbības neto naudas plūsma</i>		(8 777)	1 911
Valūtas kursu svārstību rezultāts		3	(45)
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums pārskata gadā		17 021	11 799
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā		72 883	61 084
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	16	89 904	72 883

Pielikumi no 26. līdz 70.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2019.gada 21. marta

Valdes priekšsēdētājs

E.Bērziņš

Valdes loceklis

A.Strakšas

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Valdes loceklis

A.Stūrmanis

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Koncerns pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncerna mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība „Latvijas dzelzceļš” ir *Koncerna* valdošā sabiedrība un publiskās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja funkciju veicējs.

Koncerna mātes sabiedrība ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā kā valsts akciju sabiedrība un tā 100% pieder Latvijas Republikai. *Koncerna* mātes sabiedrības juridiskā adrese ir Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050, Latvija.

Visas *Koncernā* ietilpstošās sabiedrības ir reģistrētas Latvijas Republikā un *Koncerna* mātes sabiedrībai tajās ir tieša vai netieša izšķiroša ietekme. *Koncernā* ietilpst:

Nosaukums	Darbības veids
SIA „LDZ CARGO”	kravu pārvadājumi
SIA „LDZ ritošā sastāva serviss”	ritošā sastāva uzturēšana un remonts
SIA „LDZ infrastruktūra”	dzelzceļa mašīnu un tehnikas remonts, sliežu metināšanas darbi
SIA „LDZ apsardze”	apsardzes pakalpojumi
SIA „LDZ Loģistika”	transporta ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumi
AS „LatRailNet”	infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšana
SIA “Rīgas Vagonbūves uzņēmums “Baltija””	dibināta ar mērķi attīstīt vagonbūvi Latvijā

Finanšu pārskatus publicēšanai 2019.gada 21. martā ir apstiprinājusi *Koncerna* mātes sabiedrības Valde. Konsolidētos finanšu pārskatus apstiprina akcionāru sapulce, kuru sasauc valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” Valde pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas.

2. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz zemāk minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir attiecīgi pielietoti visiem salīdzinošiem rādītājiem, ja vien nav norādīts citādi.

2.1. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem SFPS.

Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi, papildus pielietojot pārvērtēšanas metodi kravas vagoniem kravu pārvadājumiem (iekļauti pamatlīdzekļos).

Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, nav mainītas, izņemot 9.SFPS un 15.SFPS, kā norādīts turpmāk.

Konsolidētie finanšu pārskati aptver laika periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim.

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, *Vadība* pamatojas uz zināmām aplēsēm un pieņēmumiem, kas ietekmē atsevišķos pārskatos atspoguļotos posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Jebkāda aplēšu izmaiņu ietekme tiek atspoguļota finanšu pārskatos to noteikšanas brīdī. Lai gan šīs aplēses ir sagatavotas, balstoties uz visaptverošu *Vadības* rīcībā esošo informāciju par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tām. Būtiski pieņēmumi un spriedumi aprakstīti 3.pielikumā.

Vairāki jauni standarti un interpretācijas ir publicēti, un tie stājas spēkā finanšu periodos, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk, un attiecas uz *Koncerna* darbību:

➤ 9.SFPS "Finanšu instrumenti" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk).

- *Koncerns* ir izvēlējis piemērot standartā paredzētos praktiskos atvieglojumus, neveicot salīdzinošo rādītāju maiņu un uzrādot visu standarta ieviešanas ietekmi kā nesadalītās peļņas korekciju 2018.gada 1.janvārī.

➤ Klasifikācija un novērtēšana:

- *Koncerna Vadība* izvērtēja finanšu aktīviem piemērojamo klasifikāciju pēc stāvokļa uz 2018.gada 1.janvāri.

- Visi *Koncerna* parāda instrumenti, kas iepriekš veidoja Aizdevumus un debitoru parādus, tika klasificēti kā finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā, jo *Koncerna* biznesa modelis neparedz to tirdzniecību, turklāt to līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem.

- Tos pašu kapitāla instrumentus, kurus *Koncerns* iepriekš klasificēja kā Pārdošanai pieejamos, sākot ar 2018.gadu novērtēs patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā (PVPZA), nepiemērojot izveles iespējas novērtēt pašu kapitāla instrumentus patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos apvienotajos ienākumos (PVPI).

- Visas *Koncerna* finanšu saistības, kas iepriekš tika klasificētas kā Pārējās finanšu saistības, klasificējamās kā finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā.

- Klasifikācijas maiņa neizraisīja būtisku novērtēšanas maiņu nedz finanšu aktīviem, nedz finanšu saistībām.

➤ Finanšu aktīvu vērtības samazinājums:

- 9.SFPS ievieš jaunu modeli vērtības samazinājuma atzīšanai – sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, expected credit loss) modelis. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītqualitātē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu.

- *Koncerna* finanšu aktīvi, kas pakļauti vērtības samazinājuma aprēķinam, ir visi finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā. *Koncerna Vadībai*, veicot SKZ aplēsi, secināts, ka uzkrājumi, kas būtu papildus nepieciešami 2018.gada 1.janvārī, nav būtiski *Koncerna* finanšu pārskatu kontekstā, līdz ar to 9.SFPS ietekme uz sākuma atlikumiem ir nulle.

➤ 15.SFPS "Ieņēmumi no līgumiem ar pircējiem" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk).

- Jaunā standarta galvenais princips ir ieņēmumu atzīšana vienlaikus ar preču vai pakalpojumu nodošanu pircējam, atbilstoši darījuma cenai. Ja atsevišķās preces un pakalpojumi tiek apvienoti piedāvājumu pakās, katras atsevišķās preces vai

pakalpojuma pārdošana ir atzīstama kā atsevišķs darījums un jebkādas līguma atlaides parasti ir jāattiecina uz katru darījuma elementu. Darījumiem ar mainīgu atlīdzību, neatkarīgi no to mainības apstākļiem, ir jāatzīst minimālā vērtība, kas nav pakļauta būtiskam atcelšanas riskam. Izmaksas, kas saistītas ar klientu līgumu noslēgšanu, ir kapitalizējamas un amortizējamas līguma darbības laikā.

- Saskaņā ar 15.SFPS pārejas noteikumiem *Koncerns* ir izvēlējis piemērot vienkāršotu pārejas metodi, uzrādot pārejas ietekmi kā nesadalītās peļņas korekciju 2018. gada 1. janvārī.

- *Koncerna Vadība* ir veikusi 15.SFPS ieviešanas izvērtējumu, kura rezultātā secināts, ka standarta ieviešanai 2018.gadā nav būtiskas ietekmes uz *Koncerna* finanšu pārskatiem, jo *Koncernam* nav saliktu pakalpojumu, tā nepiešķir nozīmīgas papildu atlaides vai cita veida kompensācijas, turklāt nav arī ar klientu iegūšanu saistīto izmaksu un līgumi nesatur finansēšanas komponentes.

- Grozījumi 15.SFPS "Ieņēmumi no līgumiem ar pircējiem" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk). Grozījumi neievieš izmaiņas standarta pamatprincipos, bet gan skaidro šo principu piemērošanu. *Koncerna Vadība* ir veikusi 15.SFPS grozījumu ieviešanas izvērtējumu, kura rezultātā secināts, ka to ieviešanai 2018.gadā nebūs būtiskas ietekmes uz *Koncerna* finanšu pārskatiem.
- Grozījumi 2.SFPS "Uz akcijām balstītu maksājumu klasifikācija un novērtēšana" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk).
- Grozījumi 4.SFPS – 9.SFPS "Finanšu instrumenti", piemērošana kopā ar 4.SFPS "Apdrošināšanas līgumi" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk uzņēmumiem, kas izvēlējušies piemērot pagaidu atvieglojumu, vai arī sākot ar brīdi, kad tiek piemērots 9.SFPS, piemērojot pārklāšanās pieeju).
- Ikgadējie SFPS uzlabojumi 2014-2016 (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk (izmaiņas 1.SFPS un 28.SGS)). Šie grozījumi ietver izmaiņas šādos standartos:
 - 1.SFPS "SFPS pirmreizējā piemērošana";
 - 28.SGS "Asociētie uzņēmumi un kopuzņēmumi".
- Grozījumi 40.SGS "Ieguldījuma īpašumi" – Ieguldījuma īpašumu pārklasificēšana (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk).
- 22.SFPIK "Ārvalstu valūtu pārrēķināšana un avansa maksājumi" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018.gada 1.janvārī vai vēlāk).
- 16.SFPS "Noma" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk).
 - Jaunais standarts nosaka nomas līgumu atzīšanas, novērtēšanas un informācijas atklāšanas principus. Visi nomas līgumi nodrošina līzings ņēmējam tiesības izmantot aktīvu un, ja nomas maksājumi tiek veikti noteiktā laika periodā, iekļauj arī finansēšanas komponenti. Atbilstoši, 16.SFPS izslēdz iespēju klasificēt nomas līgumus kā operatīvo vai finanšu nomu, kā to noteica 17.SGS. Tā vietā 16.SFPS ievieš vienotu nomnieka uzskaites modeli. Nomnieks savā uzskaitē atzīst: (a) aktīvus un saistības no visiem nomas līgumiem ar nomas termiņu vairāk nekā 12 mēneši, izņemot zemas vērtības aktīvu nomas līgumus; un (b) nomāto aktīvu nolietojuma izmaksas atsevišķi no nomas saistību procentu izmaksām. Līzings devēju uzskaitē saskaņā ar 16.SFPS ir lielā mērā līdzīga 17.SGS prasībām. Atbilstoši, līzings devēji turpina klasificēt nomas līgumus kā operatīvās vai finanšu nomas, kā arī tiek saglabāta atšķirīga uzskaitē atkarībā no klasifikācijas.

- *Koncerns* plāno piemērot standartu sākot ar 2019.gada 1.janvāri, piemērojot atviegloto pieeju, kas paredzēta 16.SFPS pārejas noteikumos. Līdz ar to netiks laboti salīdzinošie rādītāji, savukārt tiesību lietot aktīvu vērtība atbildīs nomas saistības vērtībai (koriģējot par priekšapmaksām vai citām uzkrātajām izmaksām, kur nepieciešams).
 - *Koncerna* vadība ir veikusi jaunā standarta ieviešanas ietekmes aplēsi un konstatējusi, ka 16.SFPS ietekmē uz 2019.gada 1.janvāri ir pieaugusi kopējā aktīvu vērtība un saistības palielinājušās par 9 778 tūkst. EUR. Ietekmes izvērtējuma rezultāti vēl var tikt precizēti, jo notiek nomas darījumu uzskaites aprēķinu automatizācijas ieviešana SAP sistēmā, kā arī turpinās darbs pie nomas līgumu izvērtēšanas.
- 23.SFPIK "Nenoteiktība Ienākuma nodokļa uzskaitē" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk).
 - Grozījumi 9.SFPS "Finanšu instrumenti" – Priekšapmaksas instrumenti ar negatīvo kompensāciju (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk).
 - Grozījumi 28.SGS "Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk, nav vēl apstiprināti lietošanai ES).
 - Ikgadējie SFPS uzlabojumi 2015 - 2017 (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk; nav vēl apstiprināti lietošanai ES). Šie grozījumi ietver izmaiņas četros standartos:
 - 3.SFPS - "Biznesa apvienošana";
 - 11.SFPS - "Vienošanās par sadarbību";
 - 12.SGS - "Ienākuma nodokļi";
 - 23.SGS - "Aizņēmumu izmaksas". Labojumi 23.SGS veikti, lai iekļautu vadlīnijas par to, ka specifiski aizņēmumi, kuru mērķis bija kāda konkrēta aktīva izveides finansēšana, var tikt izslēgti no kopējo saistību apmēra aizņēmumu izmaksu kapitalizācijas mērķiem tikai tik ilgi, līdz šis konkrētais aktīvs ir pabeigts.
 - Izmaiņas 19.SGS "Plānu izmaiņas, izbeigšanas vai norēķinu nosacījumi" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk, nav vēl apstiprināti lietošanai ES).
 - Izmaiņas Finanšu ziņošanas Konceptuālajā ietvarā (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020.gada 1.janvārī vai vēlāk, nav vēl apstiprināti lietošanai ES).
 - Izmaiņas 3.SFPS "Uzņēmējdarbības definīcija" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020.gada 1.janvārī vai vēlāk, nav vēl apstiprināti lietošanai ES).
 - Izmaiņas 1.SGS un 8.SGS "Būtiskuma definīcija" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020.gada 1.janvārī vai vēlāk, nav vēl apstiprināti lietošanai ES). Grozījumi skaidro būtiskuma definīciju un tās pielietošanu, iekļaujot iepriekš dažādos standartos izkaisītās vadlīnijas pašā definīcijā. Papildus ir papildināti skaidrojumi, kas iepriekš bija pieejami kopā ar definīciju. Turklāt, grozījumi nodrošina vienotu būtiskuma definīciju visā SFPS ietvarā. Informācija ir būtiska, ja tās neuzrādīšana, kļūdaina vai nepatiesa uzrādīšana var ticami ietekmēt lēmumus, kurus, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem, kas sniedz informāciju par noteiktu ziņojošo vienību, pieņem vispārējā mērķa finanšu pārskatu pamata lietotāji.

- 17.SFPS "Apdrošināšanas līgumi" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021.gada 1.janvārī vai vēlāk, nav vēl apstiprināti lietošanai ES).
- Grozījumi 10.SFPS un 28.SGS "Pārdošanas vai aktīvu nodošanas darījumi starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu" (spēkā stāšanās datums šobrīd nav noteikts, pagaidām nav pieņemti ES).

Koncerna Vadība ir pieņēmusi lēmumu nepiemērot jaunus standartus un interpretācijas pirms to spēkā stāšanās datuma. *Koncerna Vadība* uzskata, ka jaunu standartu, grozījumu un interpretāciju ieviešanai, izņemot 16.SFPS, nav būtiskas ietekmes uz *Koncerna* finanšu pārskatiem.

2.2. Ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Uzskaites un pārskatu valūta

Koncerna finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā *Koncerns* darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir uzrādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā *euro* (EUR), kas ir *Koncerna* pārskatu valūta. Visu *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību uzskaites un pārskatu valūta ir *euro*.

Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti *euro* pēc darījuma dienas sākumā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā *euro* atsaucē kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā pārskata gada pēdējā dienā gada pārskatā tiek norādīti, tos pārrēķinot *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu pēc Eiropas Centrālās bankas publicētā valūtas kursa, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās dienas beigās. Valūtu kursa starpības, kas rodas no norēķiniem valūtās, tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ārvalstu valūtas kursi

Ārvalstu valūta	EUR 31.12.2018.	EUR 31.12.2017.
USD	1,14500	1,1993
CHF	1,12690	1,17020
RUB	79,71530	69,39200

2.3. Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm. Sākotnēji tos atzīst iegādes izmaksās. Nemateriālajiem ieguldījumiem ir noteikts un ierobežots lietošanas laiks. Turpmāk nemateriālie ieguldījumi tiek uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Turpmākie izdevumi tiek kapitalizēti, palielinot esošā nemateriālā ieguldījuma vērtību, vai atzīti kā atsevišķs nemateriāls ieguldījums tikai tad, ja no tiem *Koncernam* ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi un šos izdevumus ir iespējams ticami noteikt. Pārējie izdevumi tiek norakstīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā to rašanās brīdī.

Nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu to iegādes vērtību lietderīgās izmantošanas perioda laikā un to iekļauj attiecīgā

perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatā nemateriālie ieguldījumi tiek nolietoti 5 gadu laikā.

2.4. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi tiek atzīti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi vai pārvērtēšanas metodi, kā aprakstīts zemāk, atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkuru uzkrāto vērtību samazinājumu, ja tāds ir nepieciešams.

Kravas vagoni, kurus izmanto pārvadājumiem, tiek uzskaitīti pēc pārvērtēšanas metodes un regulāri pārvērtēti, ar mērķi nodrošināt, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības pārskata gada beigās. Pārvērtēšanas rezultātā radušos uzskaites vērtības palielinājumu atzīst pārējo ienākumu sastāvā un kā pārvērtēšanas rezervi pašu kapitāla sastāvā. Vērtības samazinājumi, kas attiecas uz pamatlīdzekļiem, kam iepriekš tika atzīts vērtības palielinājums, tiek atzīti pārējo ienākumu sastāvā un samazina pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā. Citos gadījumos pārvērtēšanas rezultātā radušos vērtības samazinājumu atzīst Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatlīdzekļu pārdošanas vai norakstīšanas gadījumā pārvērtēšanas rezerve, kas tikusi iekļauta pašu kapitālā, tiek pārklasificēta uz nesadalīto peļņu.

Pārvērtēšanas datumā uzkrātais nolietojums tiek izslēgts pret aktīva sākotnējo vērtību, neto summa tiek iekļauta pārvērtētajā vērtībā tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pārējās pamatlīdzekļu kategorijas tiek uzskaitītas saskaņā ar iegādes izmaksu metodi, kur pamatlīdzekļus uzskaita to iegādes izmaksās, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir bijis. Iegādes izmaksās iekļauj uz pamatlīdzekļa iegādi tieši attiecināmās izmaksas. *Koncerna* pašu izveidoto pamatlīdzekļu vērtība sastāv no materiālu cenas un tiešajām darba izmaksām, kā arī jebkurām citām izmaksām, kas tieši saistāmas ar pamatlīdzekļa nodrošināšanu darba stāvoklī tam paredzētajam mērķim, un pamatlīdzekļu nojaukšanas un aizvešanas izmaksām un vietas, kur pamatlīdzeklim jāatrodas, atjaunošanu. Tādu datorprogrammu iegādes izmaksas, kas ir cieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti un nevar tikt no tās atdalītas, tiek kapitalizētas kā šo iekārtu sastāvdaļa.

Koncerns kapitalizē pamatlīdzekļus, kuru vērtība pārsniedz 300 *euro* un lietderīgās kalpošanas laiks pārsniedz vienu gadu. Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek kapitalizēti un atspoguļoti kā pamatlīdzekļi.

Ja atsevišķu pamatlīdzekļu sastāvdaļu lietderīgās kalpošanas laiki atšķiras, tie tiek uzskaitīti kā atsevišķas pamatlīdzekļu sastāvdaļas. Pamatlīdzekļu aplēstās atlikušās vērtības un lietderīgās kalpošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata gada datumā.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdis *Koncernā* un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu kārtējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skat. 3.pielikumu).

Nolietojums

Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nolietojums tiek iekļauts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek nolietoti īsākajā no nomas perioda vai līdzīga pamatlīdzekļa lietderīgās kalpošanas laika pēc likmēm, kas pielietotas kategorijai, kurā ietilpst ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Zemei nolietojums netiek aprēķināts.

Koncerna pamatlīdzekļiem pārskata perioda nolietojuma summa aprēķināta no katra pamatlīdzekļa atlikušās vērtības, piemērojot attiecīgajam pamatlīdzeklim noteikto kalpošanas laiku.

Pamatlīdzekļi	Kalpošanas laiks
Ēkas un būves	10-130 gadi
Ilggadīgie stādījumi	40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – vagoni tehnoloģiskām vajadzībām un kravu pārvadājumiem	22-40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – lokomotīves, dīzeļvilcieni un tehnoloģiskās iekārtas	5-40 gadi
Sliežu ceļu mašīnas	30 gadi
Skaitļošanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	3-10 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi	5-28 gadi

Nepabeigtā celtniecība

Aktīvi, kuri iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigtās celtniecības objektu izmaksas". Nepabeigtās celtniecības objektu sākotnējā vērtība tiek palielināta perioda laikā par aizņēmumu izmaksām un citām tiešajām izmaksām, kas saistītas ar attiecīgo objektu līdz tā nodošanai ekspluatācijā. Attiecīgā pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība netiek palielināta par aizņēmumu izmaksām periodos, kad netiek veikti aktīvi nepabeigtās celtniecības objekta attīstības darbi.

Brīdī, kad nepabeigtās celtniecības objekti ir gatavi savam paredzētajam pielietojumam, tie tiek pārklasificēti atbilstošā pamatlīdzekļu kategorijā un tiek uzsākta nolietojuma aprēķināšana. Nepabeigtās celtniecības objekti tiek regulāri novērtēti ar mērķi noteikt, vai tiem nav vērtības samazināšanās pazīmes.

2.5. Mantisko un nemateriālo aktīvu vērtības samazinājums

Visiem *Koncerna* mantiskajiem un nemateriālajiem aktīviem ir noteikts lietderīgās izmantošanas periods (izņemot zemi un muzeja krājumus). Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam, vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu vērtības samazinājumu, aktīvi tiek sagrupēti, balstoties uz zemāko līmeni, kuram var

identificēt naudas plūsmu (naudu ienesošās vienības). Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Zaudējumi no aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva bilances vērtība nepārsniedz to bilances vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

2.6. Finanšu instrumenti

Uzskaites politika, kas stājas spēkā sākot ar 2018.gada 1.janvāri.

Finanšu instrumentu klasifikācija

Sākot ar 2018. gada 1.janvāri, *Koncerna* finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā un finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no *Koncerna* finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Tādi parāda instrumenti, kas izpilda TPPM prasības un kurus tomēr tur portfelī ar mērķi gan iekasēt aktīvu naudas plūsmas, gan pārdot, var tikt klasificēti kā PVPI. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē PVPZA (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegultie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr *Vadībai* ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvus atzīst brīdī, kad *Koncerns* ir kļuvis par līgumslēdzēju pusi un izpildījis darījuma nosacījumus, t.i., tirdzniecības datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad *Koncerna* līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja *Koncerns* nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī, nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību, finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad *Koncerns* nolemj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

Novērtēšana

Sākotnējā atzīšanas brīdī finanšu instrumentus vērtē to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem un finanšu saistībām amortizētajā iegādes vērtībā, sākotnējās atzīšanas brīdī patieso vērtību koriģē par darījuma izmaksām, kas ir tieši attiecināmas uz šo finanšu instrumentu.

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā

Šajā kategorijā ietilpst *Koncerna* īpašumā esošie pašu kapitāla instrumenti, kas veido Pārējos vērtspapīrus un ieguldījumus. Šie ieguldījumi tiek uzrādīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā, ja vien *Vadība* neplāno to pārdot 12 mēnešu laikā no pārskata gada dienas. Šo finanšu aktīvu patieso vērtību nosaka, balstoties uz *Koncerna Vadības* izdarītajām aplēsēm, kuru pamatā ir šo ieguldījumu finanšu informācija. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Dividendes no ieguldījumiem tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā brīdī, kad *Koncernam* rodas likumīgas tiesības uz tām.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ir parāda instrumenti ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri netiek turēti tirdzniecībai un kuru nākotnes naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ietver Pircēju, pasūtītāju parādus un citus debitorus, kā arī Radniecīgo sabiedrību parādus un Naudu un naudas ekvivalentus. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificēti kā īstermiņa aktīvi, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tie tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu, kas mazāks par 90 dienām, un īstermiņa augsti likvīdiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Vērtības samazinājums finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā

9.SFPS ievieš jaunu modeli vērtības samazinājuma atzīšanai – sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, expected credit loss) modelis. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītkvalitātē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. Praksē jaunās prasības nozīmēs to, ka *Koncernam* finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī būs jāatzīst tūlītējie zaudējumi, kas būs vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi būs bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem būs jāatzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēris, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ. Modelis iekļauj operacionālus atvieglojumus pircēju un pasūtītāju parādiem.

Koncerns ir piemērojis 9.SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādu vērtēšanu – pircēju un pasūtītāju parādus grupē pēc to kredītkvalitātes un kavējuma dienām, piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai

attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, koriģējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistīto pušu parādi, kā arī saistītajām pusēm izsniegtie aizdevumi, tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes. Aizdevumi, kas izsniegti meitas sabiedrībām, tiek uzskatīti par aktīviem ar tādu kredītrisku, kas nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas brīža, līdz ar to SKZ aprēķinā iekļauj nākamo 12 mēnešu laikā sagaidāmos kredītzaudējumus.

Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistību amortizētajā iegādes vērtībā sastāvā tiek uzrādīti Aizņēmumi no kredītiestādēm, Citi aizņēmumi, Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem un pārējie kreditori, kā arī Parādi radniecīgajām sabiedrībām.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Aizņēmumi

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Starpība starp saņemto naudas līdzekļu apjomu, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas un aizņēmuma dzēšanas vērtību, tiek pakāpeniski ietverta peļņas vai zaudējumu pārskatā, izmantojot aizņēmuma efektīvo procentu likmi. Šī starpība tiek atzīta finanšu izmaksu sastāvā.

Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad *Koncernam* ir neatsaucamas tiesības atlikt saistību nokārtošanu uz vismaz 12 mēnešiem pēc bilances datuma.

Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un uzrādīti bilancē neto vērtībās, ja pastāv juridiskas tiesības šādu ieskaitu veikt, kā arī plānots veikt norēķinu pēc neto vērtībām vai arī nodot aktīvu un norēķināties par saistību vienlaicīgi.

Uzskaites politikas, kas bija spēkā līdz 2017.gada 31.decembrim

Koncerna finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (pārdošanai pieejamiem ieguldījumiem, aizdevumiem, debitoru parādiem un naudas un naudas ekvivalentiem) un finanšu saistībām (aizņēmumiem, parādiem piegādātājiem un pārējiem kreditoriem).

Finanšu aktīvi

Finanšu aktīvu sastāvā tiek uzrādīti ieguldījumi citu sabiedrību kapitālos, debitoru parādi, nauda un naudas ekvivalenti un izsniegtie aizdevumi. Klasifikācija ir atkarīga no finanšu aktīva iegādes nolūka. *Koncerns* nosaka finanšu aktīvu klasifikāciju to sākotnējā atzīšanas brīdī un pārskata to klasifikāciju katrā pārskata datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad *Koncerna* līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja *Koncerns* nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību. Finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad *Koncerns* nolemj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Visi *Koncerna* finanšu aktīvi ir neatvasināti finanšu aktīvi, kas nekotējas aktīvā tirgū. Tie ir iekļauti apgrozāmajos līdzekļos, izņemot aktīvus ar atmaksas termiņu, kas garāks par 12 mēnešiem, skaitot no pārskata perioda beigām. Tie savukārt ir klasificēti kā ilgtermiņa ieguldījumi.

Pārdošanai pieejamie ieguldījumi

Pārdošanai pieejamie ieguldījumi ir neatvasināti finanšu instrumenti, kurus nevar klasificēt nevienā citā kategorijā. Šie ieguldījumi tiek uzrādīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā, ja vien ieguldījumam neiestājas termiņš vai arī *Vadība* plāno to pārdot 12 mēnešu laikā no pārskata gada dienas. Biržā nekotēti pašu kapitāla instrumenti, kuriem patieso vērtību nav iespējams precīzi noteikt, tiek novērtēti pēc to sākotnējās iegādes izmaksām, atskaitot vērtības samazinājumu. Dividendes no ieguldījumiem tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā brīdī, kad *Koncernam* rodas likumīgas tiesības uz tām.

Aizdevumi un debitoru parādi

Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri aktīvajā tirgū netiek kotēti un kuri netiek turēti tirdzniecībai. Aizdevumi un debitoru parādi ietver pircēju parādus un citus debitorus. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Debitoru parādi un aizdevumi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek veidoti gadījumos, kad pastāv objektīvi pierādījumi, ka *Koncerns* nevarēs saņemt parādus pilnā vērtībā atbilstoši sākotnēji noteiktiem atmaksas termiņiem. Būtiskas debitora finanšu grūtības, varbūtība, ka tiks sākta bankrota procedūra vai reorganizācija, kā arī maksājumu saistību nepildīšana vai pārkāpumi ir pazīmes, ka debitoru parādu vērtība ir samazinājusies. Uzkrājums vērtības samazinājumam ir starpība starp aktīva bilances vērtību un aplēstās nākotnes naudas plūsmas pašreizējo vērtību, kas noteikta, diskontējot ar sākotnējo spēkā esošo procentu likmi. Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu, kas mazāks par 90 dienām, un īstermiņa augsti

likvīdiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Finanšu saistības

Finanšu saistību sastāvā tiek uzrādīti aizņēmumi, parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem. Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, ja *Koncerna* sabiedrības līgumā noteiktās saistības izbeidzas vai tiek izpildītas, vai anulētas.

Kreditori

Kreditoru parādus sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos kreditoru parādi tiek atspoguļoti amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Kreditori tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, ja maksājums termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad kreditori tiek uzrādīti kā ilgtermiņa saistības.

Aizņēmumi

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi.

Starpība starp saņemto naudas līdzekļu apjomu, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas un aizņēmuma dzēšanas vērtību, tiek pakāpeniski ietverta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā, izmantojot aizņēmuma efektīvo procentu likmi. Šī starpība tiek atzīta finanšu izmaksu sastāvā.

Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad *Koncernam* ir neatsaucamas tiesības atlikt saistību nokārtošanu uz vismaz 12 mēnešiem pēc bilances datuma.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

2.7. Krājumi

Krājumi tiek uzskaitīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtību veido normālas *Koncerna* darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Iegādes vērtība tiek noteikta, izmantojot vidējo svērto krājumu novērtēšanas metodi kurināmajam un degvielai un FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodi pārējām krājumu sastāvdaļām.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtības samazinājumam tiek izveidoti uzkrājumi vērtības samazinājumam. Uzkrājumu summa tiek iekļauta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

2.8. Akciju kapitāls un maksājumi par valsts kapitāla daļu izmantošanu (dividendes)

Koncerna mātes sabiedrības akciju kapitālu veido parastās vārda akcijas. Visas *Koncerna* mātes sabiedrības akcijas ir dematerializētas akcijas. akcijas nominālvērtība ir viens euro.

Koncerna mātes sabiedrības akcionāram izmaksājamās dividendes jeb maksājumi par valsts kapitāla daļu izmantošanu tiek atspoguļotas kā saistības *Koncerna* finanšu pārskatos periodā, kurā *Koncerna* mātes sabiedrības akcionārs apstiprina dividendžu apmēru.

2.9. Rezerves

Pēc katra gada pārskata apstiprināšanas akcionāru sapulce lemj par pārskata gada peļņas sadali. Daļu no *Koncerna* mātes sabiedrības peļņas pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz *Koncerna* mātes sabiedrības akcionāru sapulces lēmumu, var ieskaitīt rezerves kapitālā. Šim nolūkam pašu kapitāla sastāvā ir izveidotas „Rezerves”. Rezervju izmantošana un sadalīšana ir akcionāru sapulces kompetencē.

2.10. Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas

Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu uz pārskata gada beigām ar dienas vidējo darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja daļu par sociālās apdrošināšanas iemaksām.

2.11. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad *Koncernam* pagātnes notikumu rezultātā ir radušās juridiskas vai prakses radītas saistības, un ir paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no *Koncerna*, un saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt.

Ja *Koncerns* paredz, ka uzkrājumu izveidošanai nepieciešamie izdevumi tiks daļēji vai pilnībā atmaksāti, šo izdevumu atmaksa tiek atzīta kā atsevišķs aktīvs tikai un vienīgi tad, kad ir praktiski skaidrs, ka šie izdevumi patiešām tiks atmaksāti. Ar jebkādu uzkrājumu saistītās izmaksas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā tiek atspoguļotas, atskaitot summas, kas ir atgūtas.

2.12. Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodoklis

Ienākuma nodokli uzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar nodokļu likumdošanu, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošā likumdošana nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8.

Atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumam, kas spēkā no 2018.gada 1.janvāra, apliekamajā nodokļa bāzē netiek iekļautas finanšu un nodokļa nolietojuma atšķirības, kā arī uzkrājumu izmaiņas. Tādējādi 2017.gadā tika pārtraukta atliktā nodokļa atzīšana, un tas iekļauts kārtējā uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumos Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

2.13. Ieņēmumu atzīšana

Ieņēmumi ir atlīdzība, kuru saņem pamatdarbības veikšanas rezultātā. Ieņēmumus mēra līgumā noteiktās darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir summa, kuru *Koncerns* sagaida

saņemt pēc kontroles nodošanas par precēm vai pakalpojumiem, izņemot trešo pušu vārdā iekasētās summas (piem., pievienotās vērtības nodokli). Darījuma cena tiek samazināta par piešķirtajām atlaidēm vai cita veida labumiem, kuri tiek piešķirti pircējam. Specifiski kritēriji *Koncerna* ieņēmumu atzīšanai katram no ieņēmumu veidiem minēti zemāk.

Koncerna sabiedrībām nav tādu līgumu ar klientu, kuru ietvaros būtu paredzēts norēķinu periods vairāk kā viens gads, līdz ar to *Koncerns* neveic korekcijas, lai atspoguļotu naudas vērtības izmaiņas laika gaitā. Turklāt, norēķinos nav paredzēta mainīgā atlīdzība.

Ieņēmumi no preču pārdošanas tiek atzīti kontroles nodošanas brīdī, t.i., brīdī, kad *Koncerns* attiecīgo precī ir piegādājis klientam un tas ir precī akceptējis, kā arī ir ticams, ka debitora parāds ir atgūstams.

Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti tajā finanšu periodā, kad pakalpojumi tika sniegti, ņemot vērā kopējo sniegtā pakalpojuma attiecību pret kopējo līgumā noteikto pakalpojumu, ja piemērojams.

***Koncerns* sniedz šādus pakalpojumus:**

- *Kravu pārvadājumi* – akmeņogļu, naftas, ķīmisko, minerālmēslu, metālu, pārtikas preču, kokmateriālu, konteineru u.c. veida kravu pārvadāšana, izmantojot galvenokārt Austrumu – Rietumu un Ziemeļu – Dienvidu dzelzceļa transportkoridoru. Ieņēmumi tiek atzīti, pamatojoties uz nobraukto tonnkilometru skaitu attiecīgajā pārskata periodā.
- *Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumi* - nodrošina piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai un to infrastruktūras pārvaldītājs bez diskriminācijas sniedz visiem pārvadātājiem. Ieņēmumi 2018.gadā par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumiem tika aprēķināti atbilstoši faktiski nobraukto vilcienu kilometru skaitam un atzīti pārskata periodā, kad tika veikta vilciena kustība, piemērojot publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja AS „LatRailNet” apstiprināto maksu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumu vilcienu kilometru.
- *Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi* - kravas vilcienu sastāvu apstrāde, veicot vai neveicot vilcienu formēšanu, vagonu tehniskā apkope un apskate. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- *Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu* - sliežu ceļu un tiltu klātnes būve un remonts, pārmiju pārvedu nomaiņa, dzelzceļa mašīnu, instrumentu un mehānismu remonts un vagonu modernizācija, sliežu metināšanas darbi un garsliežu transportēšana, ūdens novadsistēmu ierīkošana un remonts, zemes klātnes sagatavošana. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot apkalpošanas darbus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.
- *Starptautiskie pasažieru pārvadājumi* – pasažieru pārvadājumi starptautiskajā satiksmē Rīga - Maskava - Rīga; Rīga - Sanktpēterburga - Rīga; Minska - Rīga - Minska. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad tiek saņemti ieņēmumi no biļešu pārdošanas.
- *Ekspedīcijas pakalpojumi* – kravu transportēšanas maršrutu izstrādāšana, dzelzceļa kravu pārvadājumu organizēšana, t.sk. pārvadājumu dokumentu noformēšana, muitas formalitāšu kārtošana, kravas nosūtīšana/saņemšana. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- *Nomas pakalpojumi* – *Koncerns* iznomā ēkas, būves, zemi un pārējos pamatlīdzekļus, kuri nav nepieciešami savas darbības veikšanai, pirmkārt, iznomā pārvaldītājiem un citām ar dzelzceļa sistēmas darbību saistītajām uzņēmējiesabiedrībām un iestādēm.

Neizmantoto platību, kas atrodas dzelzceļa infrastruktūras objektos, iznomāšana ārējiem klientiem samazina pamatpakalpojuma pašizmaksu. Rezultātā palielinās pamatpakalpojuma konkurētspēja, kā arī paaugstinās objektu izmantošanas efektivitāte. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

- *Elektroenerģijas realizācijas pakalpojumi* - elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumu sniegšana fiziskajām, juridiskajām personām, atkarīgajām meitas sabiedrībām un elektroenerģijas iepirkums pasažieru vilcienu elektrovilcei. Elektroenerģijas sadales (vilces apakšstaciju un kontakttīklu) izmaksas pasažieru vilcienu vilces vajadzībām ir iekļautas maksā par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumu izmantošanu un šajā pakalpojumā neietilpst. Elektroenerģijas patērētājiem *Latvijas dzelzceļš* sniedz elektroenerģijas realizācijas pakalpojumus, pildot saistības, ko nosaka "*Elektroenerģijas tirgus likums*", likums „*Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem*” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 50 "*Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi*". *Latvijas dzelzceļš* darbojas kā primārais pakalpojumu sniedzējs, tādējādi ieņēmumi un izmaksas tiek atzīti bruto vērtībā. Ieņēmumi tiek aprēķināti, reizinot tarifu ar patērēto kilovatstundu skaitu, un tiek atzīti periodā, kad patēriņš veikts.
- *Principāla pakalpojumi* ietver ieviešanas kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanu, muitas procedūras - tranzīts - noformēšanu, pagaidu uzglabāšanu. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- *Ritošā sastāva remontdarbi un tehniskā apkope*. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot tehniskās apkopes pakalpojumus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.
- *Vilces nodrošināšanas pakalpojumi* – lokomotīvu brigāžu pakalpojumi citiem pārvadātājiem, kuriem nepietiek lokomotīvu brigāžu, lai veiktu pārvadājumus. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, balstoties uz brigāžu izmantošanu attiecīgajā pārskata periodā.
- *Elektronisko sakaru pakalpojumi* – datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi, nomāto līniju pakalpojumi, piekļuves elektronisko sakaru tīkla infrastruktūrai pakalpojumi, publiskā fiksētā elektronisko sakaru tīkla balss telefonijas pakalpojumi un starpsavienojuma pakalpojumi. Ieņēmumi tiek atzīti pēc faktiskās tīkla izmantošanas attiecīgajā pārskata periodā.
- *Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi* - ietver pakalpojumus, kas saistīti ar kravu un pasažieru pārvadājumu informācijas sistēmām, vilcienu kustību, kā arī biznesa atbalsta, kontroles un vadības informācijas sistēmām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- *Citi pakalpojumi* – šajos pakalpojumos ietilpst degvielas uzglabāšanas, realizācijas, ekipēšanas pakalpojumi, informācijas tehnoloģiju pakalpojumi, pašu ražotās siltumenerģijas pārdošana, apsaimniekošanas pakalpojumi un dažādi citi neliela apjoma pakalpojumi juridiskām un fiziskām personām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Procentu ienākumi

Procentu ienākumi tiek atzīti pēc uzkrājumu metodes, pielietojot efektīvo procentu likmi. Procentu ieņēmumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek klasificēti kā finanšu ienākumi.

Ienākumi no soda naudām

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, t.sk. nokavējuma naudu par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

2.14. Nomas līgumi

Operatīvā noma

Nomas darījumi, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgā riska un atlīdzības, tiek klasificēti kā operatīvā noma.

Koncerns ir iznomātājs

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu. Nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas tiek iekļauti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā atbilstošā nomas periodā pēc lineārās metodes.

Koncerns iznomā saimnieciskajā darbībā neizmantotās ēkas, būves, zemi un pārējos pamatlīdzekļus. Iznomāta tiek nebūtiska ēku un zemes daļa, līdz ar to šie pamatlīdzekļi netiek pārklasificēti par ieguldījuma īpašumiem.

Nav būtisku neatceļamu operatīvās nomas maksājumu vai ienākumu, kas rodas no darījumiem, kur *Koncerns* ir iznomātājs.

Koncerns ir nomnieks

Maksājumi, kas veikti saskaņā ar operatīvās nomas līgumu, tiek uzrādīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā atbilstošā nomas līguma periodā pēc lineārās metodes.

Finanšu noma – Koncerns ir nomnieks

Finanšu nomas darījumi, kuru ietvaros *Koncernam* tiek nodoti visi riski un atlīdzība, kas izriet no īpašumtiesībām uz nomas objektu, tiek atzīti bilancē kā pamatlīdzekļi par summu, kas, nomu uzsākot, atbilst nomas ietvaros nomātā īpašuma patiesajai vērtībai, vai, ja tā ir mazāka, minimālo nomas maksājumu pašreizējai vērtībai ar attiecīgu atspoguļojumu īstermiņa un ilgtermiņa saistībās. Finanšu nomas maksājumi tiek sadalīti starp finanšu izmaksām un saistību samazinājumu, lai katrā periodā nodrošinātu pastāvīgu procentu likmi par saistību atlikumu. Finanšu izmaksas tiek iekļautas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomas perioda beigās attiecīgais nomas objekts pāries nomnieka īpašumā, par paredzamo izmantošanas laiku tiek pieņemts šī aktīva lietderīgās izmantošanas laiks. Visos citos gadījumos kapitalizēto nomāto aktīvu nolietojums tiek aprēķināts, izmantojot lineāro metodi, aplēstajā aktīvu lietderīgās lietošanas laikā vai nomas periodā atkarībā no tā, kurš no šiem periodiem īsāks.

2.15. Valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi

Valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek atzīti to patiesajā vērtībā brīdī, kad ir pietiekama pārlicība par to saņemšanu un var ticami apgalvot, ka *Koncerns* būs spējīgs pildīt visus ar šo līdzekļu saņemšanu saistītos noteikumus.

Uz aktīviem (pamatlīdzekļiem) attiecināmais valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek uzrādīti bilances postenī „Nākamo periodu ieņēmumi” un periodiski atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā proporcionāli attiecīgo aktīvu (pamatlīdzekļu) nolietojumam to lietderīgās izmantošanas laikā.

2.16. Saistītās puses

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti valsts, *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

2.17. Notikumi pēc bilances datuma

Finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par *Koncerna* finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (korigējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav koriģējoši, tie tiek atspoguļoti finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.18. Darbinieku labumi

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Koncerns veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru *Koncerna* sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. *Koncerna* sabiedrībai nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās. Saskaņā ar Ministru kabineta 19.12.2017. noteikumiem Nr.786 „*Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem*” 2018.gadā 71,87% (2017:71,99%) no valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām tiek iemaksātas, lai finansētu valsts noteikto iemaksu pensiju sistēmu.

2.19. Konsolidācijas pamatprincipi

Par *Koncerna* meitas sabiedrību tiek uzskatīta tāda sabiedrība, kuras finanšu vai operatīvo darbību kontrolē *Koncerna* mātes sabiedrība. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja *Koncerna* mātes sabiedrībai pieder vairāk nekā 50% no meitas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām, kā arī tai ir spēja kontrolēt visus operatīvos lēmumus, ko pieņem attiecīgā meitas sabiedrība.

Koncerna meitas sabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti no brīža, kad mātes sabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitas sabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas.

Sabiedrību finanšu pārskati tiek sagatavoti, lietojot vienotas grāmatvedības un finanšu politikas līdzīgiem darījumiem un citiem notikumiem līdzīgos apstākļos. Nepieciešamības gadījumā *Koncerna* meitas sabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes var tikt mainītas, lai nodrošinātu atbilstību *Koncernā* lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm. Konsolidētie

finanšu pārskati ietver mātes sabiedrības un meitu sabiedrību gada pārskatus par 2018.gadu. *Koncerna* sabiedrību gada pārskatu periodi ir vienādi un sakrīt ar kalendāro gadu.

Darījumi starp *Koncerna* sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa vai zaudējumi no darījumiem starp *Koncerna* sabiedrībām tiek izslēgti.

Asociētās sabiedrības ir tādas sabiedrības, kurās *Koncernam* ir būtiska līdzdalība (tieši vai netieši), bet kuras netiek kontrolētas, parasti sastādot līdzdalības daļu no 20 līdz 50 procentiem no balsstiesīgo akciju skaita. Ieguldījumi asociētās sabiedrībās finanšu pārskatos tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes un sākotnēji atzīti to iegādes izmaksās. Asociētās sabiedrības uzskaites vērtībā iekļauj pie iegādes radušos nemateriālo vērtību. No asociētās sabiedrības saņemtās dividendes samazina asociētās sabiedrības uzskaites vērtību. Pārējās pēc iegādes notikušās izmaiņas *Koncernam* piekrītošajā asociētās sabiedrības neto aktīvu daļā tiek atzītas sekojoši: (i) *Koncerna* daļa no asociētās sabiedrības peļņas vai zaudējumiem tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā kā ieņēmumi vai zaudējumi no līdzdalības asociētā sabiedrībā, (ii) *Koncerna* daļa no asociētās sabiedrības pārējiem ienākumiem tiek atzīta pārējo ienākumu sastāvā atsevišķā rindā. Kad *Koncerna* zaudējumu daļa asociētajā sabiedrībā izlīdzinās vai pārsniedz tā līdzdalības daļu, ieskaitot jebkurus nenodrošinātos debitoru parādus, *Koncerns* vairs neatzīst turpmākos zaudējumus, ja vien tas nav uzņēmies saistības vai veicis maksājumus asociētās sabiedrības vārdā.

Nerealizētā peļņa no darījumiem starp *Koncernu* un tā asociētajām sabiedrībām tiek izslēgta tik lielā mērā, kas atbilst *Koncerna* līdzdalības daļas asociētā sabiedrībā. Arī nerealizētie zaudējumi tiek izslēgti, ja vien darījums nesniedz pierādījumus, ka nodotajam aktīvam ir radies vērtības samazinājums.

3. BŪTISKI PIENĒMUMI UN SPRIEDUMI

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, *Vadībai* ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot *Koncerna* izvēlēto uzskaites politiku.

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kuras vairāk var ietekmēt pieņēmumi, ir *Vadības* pieņēmumi un aprēķini, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību un uzkrājumu lielumu.

Pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas periods

Katrā pārskata perioda beigu datumā *Koncerns* izvērtē tā pamatlīdzekļu atlikušo lietderīgās kalpošanas periodu. Balstoties uz pēdējiem *Koncerna* mātes sabiedrības Finanšu direkcijas veiktiem novērtējumiem, esošais lietderīgās kalpošanas laiks ir atbilstošs *Koncerna* pamatlīdzekļu faktiskās izmantošanas laikam.

Uzkrājumi

Novērtējot uzkrājumu apjomu, *Vadība* balstās uz aplēsēm par iespējamo saistību apjomu, kā arī termiņu, kurā saistības varētu realizēties. Gadījumā, ja šie notikumi nerealizējas vai realizējas citādāk, faktisko izmaksu apjoms var atšķirties no aplēstā. Detalizētāka informācija par pieņēmumiem attiecībā uz uzkrājumiem sniegta 19. pielikumā.

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

4. IENĒMUMI

	(EUR'000)	
	2018	2017
Kravu pārvadājumi	221 060	188 558
Maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu	67 199	62 589
Ekspedīcijas pakalpojumi	33 308	26 969
Starptautiskie pasažieru pārvadājumi	7 169	7 682
Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi	8 040	7 656
Elektroenerģijas realizācijas pakalpojumi	5 574	5 621
Nomas pakalpojumi	4 178	4 305
Ritošā sastāva remontdarbi un tehniskā apkope	3 305	3 791
Degvielas un eļļas realizācija	2 923	2 368
Principāla pakalpojumi	2 864	2 561
Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu	1 165	445
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	672	768
Apsardzes pakalpojumi	645	489
Elektronisko sakaru pakalpojumi	401	412
Vilces nodrošināšanas pakalpojumi	290	1 315
Citi pakalpojumi	6 251	3 109
Kopā	365 044	318 638

5. PĀRDOTĀS PRODUKCIJAS RAŽOŠANAS IZMAKSAS

	(EUR'000)	
	2018	2017
Darba samaksa	117 117	111 912
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	28 080	26 246
Kurināmais un degviela	41 234	31 857
Materiāli	14 466	13 801
Elektroenerģija	9 460	9 590
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	63 736	63 769
Pārējās izmaksas	69 019	63 396
Kopā	343 112	320 571

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

6. ADMINISTRĀCIJAS IZMAKSAS

	(EUR'000)	
	2018	2017
Darba samaksa	18 020	17 043
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	4 313	3 988
Materiāli, kurināmais un degviela, elektroenerģija	355	340
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	652	555
Pārējās izmaksas	2 328	2 690
Kopā	25 668	24 616
no tiem atlīdzība <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības valdes un padomes locekļiem	774	567
<i>t.sk. darba samaksa</i>	624	459
<i>valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (darba devēja iemaksas)</i>	150	108

7. PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IENĒMUMI

	(EUR'000)	
	2018	2017
Nākamo periodu ieņēmumi (skat. 23.pielikumu)	19 867	20 377
Peļņa no metāllūžņu pārdošanas	2 724	2 934
Peļņa no pamatlīdzekļu pārdošanas	3 317	337
Valūtas kursu svārstība	-	848
Soda un kavējuma nauda	357	500
Citu uzkrājumu samazināšana	3 959	7 289
Valsts budžeta dotācija zaudējumu atlīdzināšanai	286	230
Citi ieņēmumi	1 311	1 113
Kopā	31 821	33 628

8. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

	(EUR'000)	
	2018	2017
Pamatlīdzekļu un nepabeigtās celtniecības likvidācijas izmaksas	1 266	1 844
Izmaksas, kas paredzētas "Latvijas dzelzceļš" koncerna koplīgumā u.c.	1 366	1 287
Valūtas kursu svārstības	80	-
Valūtas konvertācija	43	23
Soda un kavējuma nauda	36	24
Sociālās infrastruktūras uzturēšanas izmaksas	24	22
Uzkrājumu nedrošiem parādiem palielināšana	541	59
Uzkrājumi materiāliem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu	741	910
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	-	724
Uzkrātās saistības atvaļinājumiem	1 315	123
Citu uzkrājumu palielinājums un izmantošana, neto	171	599
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	97	-
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	4 650	-
Citas izmaksas	746	662
Kopā	11 076	6 277

9. FINANŠU IZMAKSAS, NETO

	(EUR'000)	
	2018	2017
Finanšu ieņēmumi	3	2
Bankas procenti	3	2
Finanšu izmaksas	(2 225)	(2 272)
Bankas procenti, t.sk. ilgtermiņa kredīta procenti	(2 225)	(2 272)
Finanšu izmaksas, neto	(2 222)	(2 270)

10. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Koncerns aprēķina uzņēmumu ienākuma nodokli saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošā likumdošana nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas dalīta ar koeficientu 0,8. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām.

Koncerna atliktais nodoklis tiek rēķināts par nākotnē maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli no meitas sabiedrību 2018.gada nesadalītās peļņas, kuru plānots samaksāt mātes

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

sabiedrībai dividendēs turpmākajos gados, par pamatu ņemot valstī noteikto dividenžu apmēru no valsts kapitālsabiedrībām.

Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksa/ (saistības)

	(EUR'000)	
	2018	2017
Pārmaksa 1.janvārī	446	1 875
(Saistības) 1.janvārī	(2)	-
Aprēķināts par pārskata gadu	(97)	(42)
Samaksāts pārskata gadā	88	471
Ieskaitīts no citiem nodokļiem	(407)	(1 860)
Pārmaksa 31.decembrī	28	446
(Saistības) 31.decembrī	-	(2)

Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksa un saistības attiecas uz dažādām *Koncerna* meitas sabiedrībām. *Koncernam* nav likumīgu tiesību šīs summas savstarpēji ieskaitīt.

Kārtējā uzņēmumu ienākuma nodokļa izdevumi

	(EUR'000)	
	2018	2017
Aprēķinātais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	42
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistību palielinājums /samazinājums	745	(32 376)
Kopā	745	(32 334)

11. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

	(EUR'000)	
Licences un tiesības	2018	2017
Sākotnējā vērtība uz gada sākumu	6 656	6 255
Iegādāts	697	406
Pārklasificēts	2	-
Izslēgts	(61)	(5)
Sākotnējā vērtība uz gada beigām	7 294	6 656
Uzkrātais nolietojums uz gada sākumu	5 296	4 696
Aprēķinātais nolietojums	592	605
Izslēgts	(61)	(5)
Uzkrātais nolietojums uz gada beigām	5 827	5 296
Atlikusī vērtība uz gada sākumu	1 360	1 559
Atlikusī vērtība uz gada beigām	1 467	1 360

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

12. PAMATLĪDZEKLĪ

	Zemes gabali	Ēkas, būves un ilggadīgie stadijumi	Sliežu ceļi	Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Vagoni kravu pārvadājumiem	Skaitļošanas iekārtas un to aprīkojums, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigtās celtniecības objektu izmaksas	Kopā
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 01.01.2017.	1 340	143 186	595 160	2 671	370 985	201 917	27 829	26 877	18 068	1 388 033
Pamatlīdzekļu iegāde un izveidošana	-	637	18 699	-	28 762	304	2 738	1 687	3 227	56 054
Pārklasificēts	-	(234)	-	-	228	-	6	-	-	-
Pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(165)	(3 723)	(26)	(4 655)	(61)	(577)	(684)	(1 917)	(11 808)
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 31.12.2017.	1 340	143 424	610 136	2 645	395 320	202 160	29 996	27 880	19 378	1 432 279
Uzkrātais nolietojums 01.01.2017.	-	41 307	185 567	645	131 642	86 557	17 465	16 784	-	479 967
Aprēķinātais nolietojums	-	4 087	29 115	112	19 769	7 489	2 791	1 472	-	64 835
Pārklasificēts	-	(11)	-	-	7	-	4	-	-	-
Nolietojuma norakstīšana	-	(144)	(3 105)	(26)	(4 449)	(46)	(559)	(703)	-	(9 032)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2017.	-	45 239	211 577	731	146 969	94 000	19 701	17 553	-	535 770
Vērtības samazinājums 01.01.2017.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atzīts vērtības (samazinājums)/ vērtības samazinājuma apvērse	-	-	-	-	(725)	-	-	-	-	(725)
Vērtības samazinājums 31.12.2017.	-	-	-	-	(725)	-	-	-	-	(725)
Atlikusi vērtība 01.01.2017.	1 340	101 879	409 593	2 026	239 343	115 360	10 364	10 093	18 068	908 066
Atlikusi vērtība 31.12.2017.	1 340	98 185	398 559	1 914	247 626	108 160	10 295	10 327	19 378	895 784

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

	(EUR'000)										
	Zemes gabali	Ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	Sliežu ceļi	Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Vagoni kravu pārvadājumiem	Skaitļošanas iekārtas un to aprīkojums, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	Parējie pamatlīdzekļi	Nepabeigtas celtniecības objektu izmaksas	Kopā	
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 01.01.2018.	1 340	143 424	610 136	2 645	395 320	202 160	29 996	27 880	19 378	1 432 279	
Pamatlīdzekļu iegāde un izveidošana	-	3 732	14 534	9	21 080	1 550	2 669	1 539	(7 601)	37 512	
Pārklasificēts	-	(1)	-	-	(10)	-	-	11	(52)	(52)	
Pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(245)	(3 681)	-	(7 817)	(6 566)	(1 070)	(963)	-	(20 342)	
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 31.12.2018.	1 340	146 910	620 989	2 654	408 573	197 144	31 595	28 467	11 725	1 449 397	
Uzkrātais nolietojums 01.01.2018.	-	45 239	211 577	731	146 969	94 000	19 701	17 553	-	535 770	
Aprēķinātais nolietojums	-	3 930	29 618	104	18 691	7 072	2 973	1 561	-	63 949	
Pārklasificēts	-	(1)	-	-	(10)	-	-	11	-	-	
Nolietojuma norakstīšana	-	(199)	(3 106)	-	(6 723)	(4 864)	(1 064)	(940)	-	(16 896)	
Uzkrātais nolietojums 31.12.2018.	-	48 969	238 089	835	158 927	96 208	21 610	18 185	-	582 823	
Vērtības samazinājums 01.01.2018.	-	-	-	-	(725)	-	-	-	-	(725)	
Atzīts vērtības (samazinājums)/ vērtības samazinājuma apvērse	-	-	-	-	(4 650)	-	-	-	-	(4 650)	
Vērtības samazinājums 31.12.2018.	-	-	-	-	(5 375)	-	-	-	-	(5 375)	
Atlikusi vērtība 01.01.2018.	1 340	98 185	398 559	1 914	247 626	108 160	10 295	10 327	19 378	895 784	
Atlikusi vērtība 31.12.2018.	1 340	97 941	382 900	1 819	244 271	100 936	9 985	10 282	11 725	861 199	

Visā pārskata periodā un salīdzinošos periodos *Koncernam* lietošanā bija nodota uz Satiksmes ministrijas vārda reģistrēta zeme 15 144 hektāru platībā (pārsvarā tā ir dzelzceļa zemes nodalījuma josla, kas ir dzelzceļa publiskās lietošanas infrastruktūras sastāvdaļa un paredzēta dzelzceļa infrastruktūras objektu izvietojumam, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras attīstību un drošu ekspluatāciju).

Kapitalizētā darba samaksas daļa iekļauta pamatlīdzekļu iegādes izmaksās 1 059 tūkst. EUR apmērā (2017.g. – 3 915 tūkst. EUR). Pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, nemateriālajos ieguldījumos, kā arī jaunu objektu būvniecībā 2018.gadā izlietoti naudas līdzekļi 42 353 tūkst. EUR (2017.g. – 55 608 tūkst. EUR).

2018.gada pārskatā tika atzīts pamatlīdzekļu vērtības samazinājums SIA "LDZ infrastruktūra" bilancē esošajām tehnoloģiskajām iekārtām, sliežu ceļu mašīnām un tehnoloģiskajiem vagoniem, kuri sakarā ar ievērojamu darba apjoma samazinājumu netiek izmantoti saimnieciskajā darbībā, par kopējo atlikušo vērtību 4 650 tūkst. EUR. SIA "LDZ infrastruktūra" neto apgrozījums 2018.gadā samazinājies par 64,4%, jo sabiedrība 2018.gadā un arī turpmāk vairāk neveiks sliežu ceļu atjaunošanas darbus mātes sabiedrībai. Saimnieciskajā vidē notikušās ievērojamās izmaiņas ietekmē vērtības samazināšanos - tehnoloģiskajām iekārtām, sliežu ceļu mašīnām un tehnoloģiskajiem vagoniem.

13. ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI

(EUR'000)

Sabiedrības nosaukums	Daļas %	Uzskaites vērtība	
		31.12.2018.	31.12.2017.
Baltkrievijas - Latvijas kopuzņēmums „MIRIGO”	3,0	10* ¹⁾	420
SIA „STREK”	5,84	74	74
Kopā		84	494

*¹⁾Ievērojot to, ka uzņēmuma darbības rādītāji pēdējo gadu laikā pasliktinās un nav sagaidāmas pozitīvas attīstības tendences, tika noteikta ilgtermiņa finanšu ieguldījumu patiesā vērtība un attiecīgi samazināta ieguldījumu vērtība Baltkrievijas - Latvijas kopuzņēmumā "MIRIGO" par 410 tūkst. EUR. Citas izmaiņas ieguldījumos gada laikā nav notikušas.

SIA "STREK" ir novērtēta pēc sākotnējām iegādes izmaksām. *Vadības* veiktās aplēses liecina par to, ka šo ieguldījumu patiesā vērtība būtiski neatšķiras no tās uzskaites vērtības.

Pārskata gadā tika aprēķinātas dividendes 776 tūkst. EUR no citām sabiedrībām. Ieņēmumi no dividendēm tiek atzīti, kad rodas likumīgas tiesības uz tām.

14. KRĀJUMI

	(EUR'000)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Ceļa virsbūves materiāli	7 213	6 276
Rezerves daļas	5 515	12 246
Citi materiāli	4 846	4 498
Kurināmais un degviela	3 023	2 351
Pārējie krājumi un nepabeigti ražojumi	719	907
Bruto uzskaites vērtība	21 316	26 278
Uzkrājumi materiāliem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu	(2 775)	(2 034)
Bilances vērtība	18 541	24 244

15. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI UN CITI DEBITORI

	(EUR'000)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Pircēju un pasūtītāju parādi	11 684	10 733
Pievienotās vērtības nodokļa pārmaxsa	5 744	2 351
Nedrošie debitoru parādi	1 411	1 336
Pārējie debitori	2 458	1 695
Bruto uzskaites vērtība	21 297	16 115
Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem	(1 411)	(1 336)
Bilances vērtība	19 886	14 779

Uzkrājumu nedrošiem debitoru parādiem kustība:

	(EUR'000)	
	2018	2017
Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem uz gada sākumu	1 336	1 294
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu atgūšanu	(87)	(55)
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu norakstīšanu	(466)	(17)
Izveidoti papildu uzkrājumi	628	114
Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem uz gada beigām	1 411	1 336

Lai veiktu sagaidāmo vērtības samazinājuma aplēsi, debitoru parādus grupēja pēc to riska pazīmēm un kavējuma dienām (detalizēta informācija sniegta arī 24.pielikumā). Sagaidāmo zaudējumu likmes balstās uz vēsturiskajiem atmaksas rādītājiem, kas noteikti kā zaudēto parādu attiecība pret atbilstošajiem ieņēmumiem pēdējo 36 mēnešu laikā (skaitot attiecīgi no 2018.gada 31.decembra vai 2018.gada 1.janvāra). Vēsturiskos zaudējumu

rādītājus koriģēja, lai atspoguļotu tekošo un prognozēto informāciju par makroekonomiskajiem faktoriem, kas ietekmē pircēju spēju norēķināties ar *Koncernu*. Par nozīmīgāko faktoru tiek uzskatītas IKP prognozes, jo tās vistiešākā veidā ietekmē slikto debitoru parādu izmaiņas.

Veicot šos aprēķinus 2018.gada 31.decembrī un 2018.gada 1.janvārī uzkrājumi tādiem pircēju un pasūtītāju parādiem, kas nav kavējuši apmaksas termiņus vai arī kavējuši mazāk kā 6 mēnešus ir bijuši nebūtiski, līdz ar to finanšu pārskatos atzīta nulle.

Līdzīgi aprēķini veikti arī saistīto pušu parādiem, saistītajām pusēm izsniegtajiem kredītiem, citiem debitoriem, kā arī naudai un naudas ekvivalentiem, tikai šo aprēķinu pamatā bija nevis vēsturiskā pieredze, bet gan ārējo kredītreitingu aģentūru defolta likmes līdzīgiem aizņēmējiem vai aizņēmēju grupām. Šāda pieeja izvēlēta, jo *Koncernam* nav vēsturisko datu attiecībā uz zaudējumiem šīm finanšu aktīvu grupām. Aprēķinu rezultātā tika secināts, ka minēto aktīvu kredīt kvalitāte ir laba, līdz ar to sagaidāmie kredītzaudējumi 2018.gada 31.decembrī un 2018.gada 1.janvārī nav būtiski, līdz ar to atzīti nulles apmērā.

Saskaņā ar *Koncerna* grāmatvedības politiku, pircēju un pasūtītāju parādiem, kas kavē vairāk par 6 mēnešiem parasti tiek izveidoti uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem 100% apmērā, veicot korekcijas tikai, lai atspoguļotu iespējamo šādu parādu atgūstamību.

16. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

	(EUR'000)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Nauda bankā	89 901	72 882
Nauda kasē	2	1
Nauda ceļā	1	-
Kopā	89 904	72 883

17. PAMATKAPITĀLS

***Koncerna* mātes sabiedrības reģistrētais un apmaksātais akciju kapitāls**

Latvijas dzelzceļa pamatkapitāls ir 256 720 375 EUR, ko veido divi simti piecdesmit seši miljoni septiņi simti divdesmit tūkstoši trīs simti septiņdesmit piecas akcijas, ar vienas akcijas nominālvērtību 1,00 EUR (viens *euro*).

Visu akciju īpašnieks ir Latvijas Republika un tās ir pilnībā apmaksātas. Valsts kapitāla daļas turētājs akciju sabiedrībā ir Satiksmes ministrija. Visām *Koncerna* mātes sabiedrības akcijām ir vienādas tiesības uz dividendžu saņemšanu, likvidācijas kvotas saņemšanu un balsstiesībām akcionāru sapulcē.

Maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu (dividendes)

Pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 28.panta pirmo un otro daļu, prognozējamo peļņas daļu, kas izmaksājama dividendēs, un dividendēs izmaksājamo peļņas daļu nosaka, pamatojoties uz kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģiju, tajā noteiktajiem kapitālsabiedrības mērķiem un to īstenošanu.

Kapitālsabiedrības valde, pamatojoties uz vidēja termiņa darbības stratēģiju, sagatavo priekšlikumu par prognozējamo peļņas daļu, kas izmaksājama dividendēs, un iesniedz priekšlikumu kapitāla daļu turētājam.

VAS "Latvijas dzelzceļš" Vidēja termiņa darbības stratēģijas 2017.-2022.gadam, kas apstiprināta ar Latvijas dzelzceļa Padomes 2018.gada 8.novembra lēmumu Nr. PA 1.2./11-1, 17.sadaļā norādīts, ka stratēģijas darbības periodam būtiski noteikt atšķirīgu valstij dividendēs izmaksājamo peļņas daļas apmēru no uzņēmuma tīrās peļņas, peļņu atstājot *Latvijas dzelzceļa* rīcībā un novirzot to publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras attīstībai un atjaunošanai, tajā skaitā, rezerves veidošanai, kas var tikt izmantota *Latvijas dzelzceļa* darbības ilgspējas saglabāšanai un plānoto publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras projektu īstenošanai.

Pārresoru koordinācijas centra 30.11.2017 vēstulē Nr.1.2-5.1/159-IP sniegtajā atzinumā par VAS "Latvijas dzelzceļš" vidēja termiņa darbības stratēģiju 2017.-2022.gadam sniegts atbalsts atšķirīgas dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanai.

Ar 2018.gada 6.novembra Ministru kabineta rīkojumu Nr.588, tika apstiprināts "Indikatīvais dzelzceļa infrastruktūras attīstības plāns 2018.-2022.gadam" (turpmāk arī Plāns), un 2018.gada 9.novembrī starp Satiksmes ministriju un *Latvijas dzelzceļu* kā infrastruktūras pārvaldītāju tika noslēgts Daudz gadu līgums par *Latvijas dzelzceļa* pārvaldīšanā esošās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu un finansēšanu periodam no 2018.gada 9.novembra līdz 2022.gada 31.decembrim.

Plānā noteiktais publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nodrošināšanas mehānisms var darboties un var tikt realizēti investīciju projekti, ja konceptuāli pieņemtais Ministru kabineta lēmums par *Latvijas dzelzceļa* valstij dividendēs izmaksājamo peļņas daļu 0% apmērā no uzņēmuma tīrās peļņas 2018.- 2021.gadam (Ministru kabineta 2018.gada 15.maija rīkojums Nr.212 "Par atšķirīgu dividendēs izmaksājamo valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" peļņas daļu par 2018.–2021. pārskata gadu"), tiek iestrādāts ikgadējā likumprojektā par valsts budžetu un likumprojektā par vidēja termiņa budžeta ietvaru attiecīgajos periodos.

2019.gada 7.februārī tika izdarīti grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību, kuru Pārejas noteikumu 82.punkts nosaka, ka 2019.gadā vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekts tiek sagatavots tikai 2020., 2021. un 2022. gadam un Ministru kabinets to iesniedz Saeimai vienlaikus ar likumprojektu par valsts budžetu 2020.gadam. Tādējādi lēmums par atšķirīgu dividendēs izmaksājamo valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" peļņas daļu par 2018.gadu tiks pieņemts, lemjot par 2019.gada budžetu.

18. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE, PĀRĒJĀS REZERVES UN NESADALĪTĀ PEĻŅA

No 2013.gada 1.jūlija vagoni kravu pārvadājumiem, kas ietilpst dzelzceļa ritošajā sastāvā, *Koncernā* tiek uzskaitīti pēc pārvērtēšanas metodes. 2013.gadā tika veikta šo pamatlīdzekļu pārvērtēšana un vērtības palielinājums uzrādīts kā ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve (neto ar nodokļu efektu). 2018.gadā SIA "LDZ CARGO" veica tās īpašumā esošo kravas vagonu novērtēšanu pēc tirgus metodes. Tika pieņemts komisijas lēmums pamatlīdzekļu bilances atlikušo vērtību uzskatīt par patieso vērtību un neveikt pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, jo pašreizējā kravas vagonu tirgus vērtība būtiski neatšķiras no esošās uzskaites vērtības. Noteiktā tirgus vērtība būtu tikai par 0,41% lielāka nekā esošā uzskaites vērtība.

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

Saskaņā ar Ministru kabineta 08.08.2018. rīkojumu Nr.376 "Par valstij dividendēs izmaksājamo valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" peļņas daļu par 2017.gadu" tika noteikts izmaksāt dividendēs 614 875 EUR (ap 2,65%) no tīrās peļņas par 2017.gadu, un tīrās peļņas daļa par 2017.gadu 22 569 492 EUR apmērā tika novirzīta valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" plānoto publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras projektu īstenošanai atbilstoši kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai 2017.-2022. gadam.

Rezerves veido iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, kura ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs *Koncerna* attīstības nodrošināšanai. Līdz ar to rezerves un iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa pēc savas būtības neatšķiras, tāpēc apvienotas vienā bilances postenī. *Koncerna* mātes sabiedrības rezerves un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas izmantošanas kārtību nosaka *Koncerna* mātes sabiedrības akcionāru sapulce.

19. UZKRĀJUMI

	(EUR'000)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Citi uzkrājumi	162	177
Kopā ilgtermiņa daļa	162	177
Uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumiem	3 461	6 922
Uzkrājumi pabalstiem līdz pensijas tiesību rašanās brīdim	570	487
Citi uzkrājumi	490	1 077
Kopā īstermiņa daļa	4 521	8 486
Kopā	4 683	8 663

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2018.gadā

	(EUR'000)			
	01.01.2018.	Uzkrājumu palielinājums	Uzkrājumu samazinājums	31.12.2018.
Uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumiem	6 922	-	(3 461)	3 461
Uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības	195	12	(192)	15
Uzkrājumi pabalstiem līdz pensijas brīdim	487	83	-	570
Citi uzkrājumi	1 059	76	(498)	637
Kopā	8 663	171	(4 151)	4 683

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2017.gadā

	01.01.2017.	Uzkrājumu palielinājums	Uzkrājumu samazinājums	(EUR'000) 31.12.2017.
Uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumiem	13 843	-	(6 921)	6 922
Uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības	15	192	(12)	195
Uzkrājumi pabalstiem līdz pensijas brīdim	634	-	(147)	487
Citi uzkrājumi	873	407	(221)	1 059
Kopā	15 365	599	(7 301)	8 663

2018.gadā par 3 461 tūkst. EUR tika samazināti izveidotie uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras finansēšanai, tos saglabājot 3 461 tūkst. EUR apmērā. Uzkrājumu samazinājums tika veikts, ņemot vērā Dzelzceļa likuma grozījumus, kas stājās spēkā 2016.gada 10.martā un ar tiem saistīto normatīvo dokumentu grozījumus, ar kuriem tiek pārņemtas 21.11.2012. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/34/ES normas nacionālajā likumdošanā.

2018.gadā tika izveidoti uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības par 12 tūkst. EUR, pavisam *Koncernam* uz 2018.gada 31.decembri ir saistības iespējamām izmaksām 15 tūkst. EUR apmērā.

Uzkrājumi atlaišanas pabalstiem līdz pensijas tiesību rašanās brīdim veidoti saskaņā ar *Koncerna* sabiedrību un arodbiedrības Koplīgumu noteikumiem par pabalstu izmaksām darbiniekiem, kas tiek atbrīvoti no darba piecu gadu laikā pirms pensijas vecuma sasniegšanas. Uzkrājums tiek atzīts saskaņā ar iespējami precīzāko izmaksājamo pabalstu aplēsi 570 tūkst. EUR apmērā.

Citu uzkrājumu sastāvā *Koncernam* uz 2018.gada 31.decembri ir izveidotas saistības iespējamām izmaksām par ražošanas traumām 162 tūkst. EUR, nesaglabāto kravu pārvadājumiem un kravu vagonu bojājumiem 407 tūkst. EUR, un uzkrājumi garantijas remontiem 68 tūkst. EUR.

Uzkrājumu palielinājums un izmantošana tiek uzrādīti pārējo saimniecisko ieņēmumu vai pārējo saimniecisko izmaksu sastāvā neto vērtībā.

20. AIZŅĒMUMI NO KREDĪTIESTĀDĒM

	31.12.2018.	31.12.2017.
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	165 409	176 527
Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	36 110	35 114
Kopā aizņēmumi no kredītiestādēm	201 519	211 641

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

Aizņēmumi izmantoti no Swedbank AS, Nordea Bank AB, Luminor Bank AS Latvijas filiāles, SEB banka AS, Ziemeļu Investīciju bankas, OP Corporate Bank plc un OP Corporate Bank filiāles Latvijā. Pārskata periodā tika saņemti aizņēmumi par kopējo summu 24 966 tūkst. EUR un atmaksāti 35 127 tūkst. EUR apmērā. Noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kurus *Koncerna* sabiedrībai jāievēro līguma darbības laikā, ja rādītāji netiek izpildīti, tad, gatavojot gada pārskatu, tiek saņemtas vēstules no bankām, ka aizdevējs neprasis atmaksāt naudas līdzekļus ātrākā periodā.

2009.-2010.gadā SIA „LDZ CARGO” ir noslēgusi kredītu līgumus ritošā sastāva atjaunošanai un papildināšanai, kuriem ir nodrošinājums ķīlas veidā. SIA „LDZ CARGO” kravas vagoni 8 012 tūkst. EUR vērtībā iekļāti par labu Swedbank AS un Luminor Bank AS Latvijas filiāles kredītu nodrošināšanai.

Viens no SIA „LDZ ritošā sastāva serviss” saimnieciskās darbības veidiem ir dīzeļdegvielas pārdošana. Saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli” 31.panta 1.daļu, lai veiktu darbības ar akcīzes precēm un izmantotu atlikto nodokļa maksāšanu, nodokļa maksātājam jāiesniedz nodrošinājums. 2018.gadā SIA „LDZ ritošā sastāva serviss” pagarināja galvojumu 4 000 tūkst. EUR apmērā AS „SEB banka” akcīzes nodokļa vispārējam nodrošinājumam līdz 2019.gada 1.jūnijam.

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2018.gada 31. decembrī:

Aizņēmuma valūta	Aizņēmums, EUR'000	Procentu likme
EUR	22 132	1M EURIBOR + 1,33%
	124 022	3M EURIBOR + 0,69% līdz 1,61%
	53 951	6M EURIBOR + 1,05% līdz 1,8%
	842	6M EUR LIBOR + 1,65%
USD	572	6M USD LIBOR + 1,65%
Kopā	201 519	

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2017.gada 31. decembrī:

Aizņēmuma valūta	Aizņēmums, EUR'000	Procentu likme
EUR	30 473	1M EURIBOR + 1,089% līdz 1,33%
	123 377	3M EURIBOR + 0,13% līdz 1,61%
	52 891	6M EURIBOR + 1,05% līdz 1,8%
	2 026	6M EUR LIBOR + 1,6%
USD	915	5,55%
	593	3M USD LIBOR + 0,13%
	1 366	6M USD LIBOR + 1,65%
Kopā	211 641	

Aizņēmumu atlikumu kustības tabula

	(EUR'000)	
	2018	2017
Aizņēmumu atlikums pārskata perioda sākumā	211 641	210 733
Saņemts pārskata periodā	24 966	34 704
Samaksāts pārskata periodā	(35 127)	(33 337)
Valūtas kursu svārstības	39	(459)
Aizņēmumu atlikums pārskata perioda beigās	201 519	211 641

Valūtas kursu svārstību ietekme uz aizņēmumiem ārvalstu valūtā

	(EUR'000)	
Aizņēmumu valūta: USD	2018	2017
Aizņēmumu atlikums pārskata perioda sākumā	2 874	5 920
Samaksāts pārskata periodā	(2 341)	(2 587)
Valūtas kursu svārstības	39	(459)
Aizņēmumu atlikums pārskata perioda beigās	572	2 874

21. CITI AIZŅĒMUMI

	(EUR'000)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Norēķini par īpašuma tiesībām saskaņā ar līgumu par optiskā telekomunikāciju tīkla izbūvi (paplašināšanu) Liepāja – Jelgava – Rīga – Valka dzelzceļa iecirkņos ^{*1)} , t.sk: ilgtermiņa daļa	2 204	2 321
<i>t.sk. parādi, kas maksājami vēlāk kā pēc pieciem gadiem pēc pārskata perioda beigām</i>	<i>1 736</i>	<i>1 853</i>
<i>parādi, kuru maksāšanas termiņš ir vēlāk kā pēc gada, bet ne vēlāk kā pēc pieciem gadiem pēc pārskata perioda beigām</i>	<i>468</i>	<i>468</i>
īstermiņa daļa	117	117
Kopā	2 321	2 438

*1) Līgums tika noslēgts 2013.gadā par kopējo summu 2 925 tūkst. EUR līdz 2038.gadam.

22. NODOKĻI UN VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS OBLIGĀTĀS IEMAKSAS

Nodokļu un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu kustība pārskata gadā

(EUR'000)

Nodokļa veids	Nodokļu pārmaxsa (-) saistības (+) uz 31.12.2017.	Aprēķināts par 2018.gadu	Samaksāts par 2018.gadu	Ieskaitīts no citiem nodokļiem	Nodokļu atmaksa	Nodokļu pārmaxsa (-) saistības (+) uz 31.12.2018.
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(444)	97	(88)	407	-	(28)
Uzņēmumu ienākuma nod.no nerezidentiem	-	3	(3)	-	-	-
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	5 434	49 539	(48 750)	(400)	-	5 823
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	3 036	23 135	(23 272)	-	-	2 899
<i>t.sk. Baltkrievijā</i>	-	8	(7)	-	-	1
Nekustamā īpašuma nodoklis	-	650	(650)	-	-	-
Akcīzes nodoklis	1 423	17 273	(17 040)	-	-	1 656
Dabas resursu nodoklis	15	43	(43)	-	-	15
Ievedmuitas nodoklis	-	5	(5)	-	-	-
Pievienotās vērtības nodoklis	2 511	8 762	(43 407)	(7)	31 896	(245)
Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis	-	51	(46)	-	-	5
Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis	1	65	(65)	-	-	1
Valsts nodeva par drošības rezervju uzglabāšanu	33	461	(448)	-	-	46
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	4	45	(45)	-	-	4
Kopā, t.sk.	12 013	100 129	(133 862)	-	31 896	10 176
nodokļu pārmaxsa	(2 795)					(5 772)
nodokļu saistības	14 808					15 948

Nodokļu saistības izveidojušās 2018.gada decembrī. *Koncernam* uz 31.12.2018. nav kavētu maksājumu budžetā.

23. NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

	(EUR'000)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Nākamo periodu ieņēmumu ilgtermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	290 238	307 639
Citi nākamo periodu ieņēmumi	116	-
Kopā ilgtermiņa daļa	290 354	307 639
Nākamo periodu ieņēmumu īstermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	19 394	19 860
Citi nākamo periodu ieņēmumi	112	528
Kopā īstermiņa daļa	19 506	20 388
Kopā nākamo periodu ieņēmumi	309 860	328 027

Nākamo periodu ieņēmumos lielākā daļa ir ES fondu un valsts budžeta līdzekļi, kas saņemti dzelzceļa infrastruktūras attīstībai.

ES projektu līdzekļu kustība 2018.gadā no ES fondu līdzekļiem izveidotajiem pamatlīdzekļiem

(EUR'000)					
Nākamo periodu ieņēmumi	Atlikums uz 01.01.2018.	Pārklasificēts (pārvietots)	Saņemti valsts budžeta līdzekļi	Samazinājums pamatlīdzekļu nolietojuma apmērā	Atlikums uz 31.12.2018.
Ilgtermiņa daļa	307 639	(19 401)	2 000	-	290 238
Īstermiņa daļa	19 860	19 401	-	(19 867)	19 394
Kopā	327 499	-	2 000	(19 867)	309 632

2018.gadā saņemti līdzekļi no valsts budžeta prioritārā pasākuma – valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras objekta – gājēju tuneļa Ogres stacijā būvniecībai ar mērķi uzlabot drošības līmeni dzelzceļa tuvumā stacijā ar intensīvu gājēju un vilcienu kustību.

ES projektu līdzekļu kustība 2017.gadā no ES fondu līdzekļiem izveidotajiem pamatlīdzekļiem

(EUR'000)					
Nākamo periodu ieņēmumi	Atlikums uz 01.01.2017.	Pārklasificēts (pārvietots)	Koriģēšana	Samazinājums pamatlīdzekļu nolietojuma apmērā	Atlikums uz 31.12.2017.
Ilgtermiņa daļa	329 671	(21 029)	(1 003)	-	307 639
Īstermiņa daļa	19 208	21 029	-	(20 377)	19 860
Kopā	348 879	-	(1 003)	(20 377)	327 499

24. FINANŠU RISKU VADĪBA

Koncerna nozīmīgākie finanšu instrumenti ir aizņēmumi no bankām, citi aizņēmumi, nauda un noguldījumi bankās, kā arī debitoru un kreditoru parādi. Šo finanšu instrumentu galvenais uzdevums ir nodrošināt *Koncerna* saimnieciskās darbības finansējumu. *Koncernam* ir arī vairāki citi finanšu aktīvi un saistības, piemēram, pircēju un pasūtītāju parādi un parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības.

Koncerns ir pakļauts tirgus, kredīta un likviditātes riskiem saistībā ar tā finanšu instrumentiem.

Finanšu risku pārvaldību nodrošina *Koncerna* valdošā uzņēmuma Finanšu direkcija un *Koncerna* Finanšu komiteja.

Koncerna finanšu instrumenti tiek iedalīti šādās kategorijās:

	(EUR'000)
	31.12.2018.
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā	
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	11 684
Nauda un naudas ekvivalenti	89 904
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā	
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	84
Kopā finanšu aktīvi	101 672
Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	
Aizņēmumi no kredītiestādēm	201 519
Pārējie aizņēmumi	2 321
Parādi piegādātājiem, darbuņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus (ieskaitot ilgtermiņa daļu)	36 250
Kopā finanšu saistības	240 090

	(EUR'000)
	31.12.2017.
Aizdevumi un debitoru parādi	
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	10 733
Nauda un naudas ekvivalenti	72 883
Pārdošanai pieejamie ieguldījumi	
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	494
Kopā finanšu aktīvi	84 110
Pārējās finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	
Aizņēmumi no kredītiestādēm	211 641
Pārējie aizņēmumi	2 438
Parādi piegādātājiem, darbuņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus (ieskaitot ilgtermiņa daļu)	36 940
Kopā finanšu saistības	251 019

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs *Koncerna* ieņēmumus vai tam piederošo finanšu instrumentu vērtību. Tirgus risks ietver valūtas risku un procentu likmju risku.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir risks ciest zaudējumus saistībā ar *Koncerna* aktīvu un saistību procentu likmju izmaiņām. *Koncerns* ir pakļauts tirgus procentu likmju izmaiņu riskam saistībā ar tā ilgtermiņa saistībām, kurām piemērota mainīga procentu likme.

Visi *Koncerna* aizņēmumi ir ar mainīgām procentu likmēm. Detalizētu aprakstu aizņēmumu procentu likmēm skatīt 20.pielikumā. *Koncerns* pārvalda procentu likmju izmaiņu risku, regulāri izvērtējot tirgū pieejamās aizņēmumu procentu likmes. Ja ir pieejamas zemākas procentu likmes par esošajām, tad *Koncerns* izvērtē pārkreditēšanas finansiālo izdevīgumu.

Koncerna sabiedrības neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus procentu likmju risku pārvaldībai.

Procentu likmju jutīgums

Nākamajā tabulā atspoguļots *Koncerna* peļņas pirms nodokļiem jutīgums pret pamatoti iespējamām procentu likmju izmaiņām katra uzrādītā pārskata perioda beigās, ja visi pārējie mainīgie lielumi nemainās. *Koncerna* pašu kapitāls, izņemot pārskata gada rezultātu, netiek ietekmēts.

	2018		2017	
	Bāzes likmes pieaugums/ samazinājums (bāzes punkti)	Ietekme uz peļņu pirms nodokļiem (tūkst. EUR)	Bāzes likmes pieaugums/ samazinājums (bāzes punkti)	Ietekme uz peļņu pirms nodokļiem (tūkst. EUR)
EURIBOR	(+100)	(2 009)	(+100)	(2 088)
	(-100)	2 009	(-100)	2 088
LIBOR	(+50)	(3)	(+50)	(14)
	(-50)	3	(-50)	14

Valūtas risks

Valūtas risks ir risks ciest zaudējumus nelabvēlīgu valūtas kursu izmaiņas rezultātā saistībā ar aktīviem un saistībām ārvalstu valūtās. Valūtas risks, kuram *Koncerns* ir pakļauts, galvenokārt izriet no tā saimnieciskās darbības – ieņēmumi un izmaksas ir denominēti atšķirīgās valūtās no aizņēmumiem ārvalstu valūtās. *Koncerna* pircēju un pasūtītāju parādi ir galvenokārt *euro* savukārt aizņēmumi no bankām ir *euro* un ASV dolāros. Detalizēts finanšu instrumentu sadalījums pa valūtām sniegts 27. pielikumā.

Galvenais valūtas riska pārvaldības instruments, kuru izmanto *Koncerns*, ir *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību valūtas līdzekļu apzināšana un izmantošana *Koncerna* ietvaros, *Koncerna* sabiedrību saistību segšanai ārvalstu valūtās.

Koncerna sabiedrības neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus valūtas risku pārvaldībai.

Valūtas jutīgums

Nākamajā tabulā atspoguļots *Koncerna* ieņēmumu pirms nodokļiem jutīgums pret pamatoti iespējamām valūtas kursu izmaiņām attiecībā uz tā monetāro pozīciju, ja visi pārējie mainīgie lielumi nemainās. *Koncerna* pašu kapitāls, izņemot pārskata gada rezultātu, netiek ietekmēts.

	2018		2017	
	Izmaiņas valūtas kursā	Ietekme uz peļņu pirms nodokļiem (tūkst. EUR)	Izmaiņas valūtas kursā	Ietekme uz peļņu pirms nodokļiem (tūkst. EUR)
ASV dolārs	(+5%)	41	(+5%)	124
	(-5%)	(41)	(-5%)	(124)

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka darījumu partneris varētu nepildīt savas saistības pret *Koncernu*, radot tam ievērojamus finansiālus zaudējumus. *Koncerns* ir pakļauts kredītriskam, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības – galvenokārt pircēju un pasūtītāju parādiem, un kredītriskam saistībā ar *Koncerna* finansēšanas darbībām – galvenokārt naudas depozītiem bankās.

Pircēju un pasūtītāju parādi

Katra *Koncerna* sabiedrība pārvalda pircēju un pasūtītāju parādu kredītrisku saskaņā ar *Koncerna* politikām. Pirms līgumu slēgšanas tiek izvērtēta pircēju un pasūtītāju maksātspēja. Vairākas *Koncerna* sabiedrības nodrošinās pret kredītrisku, saņemot priekšapmaksu no saviem klientiem.

Koncerns nepārtraukti uzrauga debitoru parādu atlikumus, lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju. Iespējamais pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājums tiek pastāvīgi analizēts.

Koncerns nav saņēmis ķīlas kā nodrošinājumu pircēju un pasūtītāju parādiem.

Koncerns vērtē savu pircēju un pasūtītāju parādu kredītriska koncentrāciju kā vidēju. 2018.gada 31.decembrī *Koncernam* bija 3 klienti (2017: 3 klienti), kuri katrs bija parādā *Koncernam* vairāk nekā 700 tūkst. EUR un veidoja apmēram 516 % (2017: 55,7 %) no kopējā debitoru parāda.

Koncernam nav izstrādāta iekšējā kredītreitingu sistēma pircēju un pasūtītāju parādu izvērtēšanai.

2018.gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas sagaidāmajos kredītzaudējumos attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādiem.

Pircēju un pasūtītāju parādu norakstīšana notiek tikai tad, ja nav sagaidāma to atgūšana. Indikatori, kas liecina par neiespējamību atgūt iekļauj, cita starpā, debitora nespēju vienoties par atmaksas grafiku, kuru papildina debitora maksātnespēja, bankrots vai likvidācija.

Naudas depozīti

Kredītrisku, kas izriet no *Koncerna* naudas depozītiem bankās, pārvalda *Koncerna* Finanšu komiteja saskaņā ar *Koncerna* Finanšu vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku *Koncerna* brīvos resursus pieļaujams ieguldīt tikai depozītos vai naudas tirgus fondos. Pirms naudas līdzekļu izvietošanas bankās (depozītos vai norēķinu kontos) *Koncerna* Finanšu komiteja izvērtē banku kredītreitingus un piedāvātās procentu likmes.

Koncerna naudas līdzekļu atlikumi bankās atbilstoši aģentūras Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem:

	(EUR'000)	
Kredītreitings	31.12.2018.	31.12.2017.
Aa2	22 606	-
Aa3	23	67 867
A1	-	5 015
Baa1	65 272	-
Bez reitinga*	2 000	-
Kopā	89 901	72 882

*Reitingi nav piešķirti Valsts kasei un VAS "Latvijas pasts" (valsts īpašumā esoša sabiedrība).

Koncerns ir pakļauts kredīriskam, kā tas atspoguļots nākamajā tabulā:

	(EUR'000)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Nauda un naudas ekvivalenti	89 904	72 883
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa), izņemot avansus un priekšapmaksas	13 095	12 069
Kopā	102 999	84 952

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

Papildus tiek atklāta informācija attiecībā uz kredītrisku:

(EUR'000)

	31.12.2018.	31.12.2017.
<i>Finanšu aktīvi, kuriem nav kavēts maksājuma termiņš un kuriem nav izveidots uzkrājums vērtības samazinājumam</i>		
Nenokavētie parādi, to skaitā	100 160	82 608
Nauda un naudas ekvivalenti	89 904	72 883
Pircēju un pasūtītāju parādi	10 256	9 725
<i>Vecuma struktūras analīze finanšu aktīviem, kuriem nokavēts maksājuma termiņš, bet nav izveidots uzkrājums vērtības samazinājumam</i>		
Līdz 3 mēnešiem	1 149	580
No 3 līdz 12 mēnešiem	66	223
No 1 līdz 5 gadiem	213	205
Kopā finanšu aktīvi, kuriem nav izveidots uzkrājums vērtības samazinājumam	101 588	83 616
Finanšu aktīvi, kuriem izveidots uzkrājums vērtības samazinājumam (pilnā apjomā)	1 411	1 336
Kopā	102 999	84 952

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka *Koncerns* nespēs pildīt savas finanšu saistības noteiktajā termiņā.

Koncerna Finanšu komiteja pārvalda likviditātes risku, uzturot atbilstošas naudas rezerves un nodrošinot pietiekamu finansējumu, izmantojot piešķirtos kredītus, kredītlīnijas, finanšu nomu utt., kā arī pastāvīgi uzraugot prognozētās un faktiskās naudas plūsmas un saskaņojot finanšu aktīvu un saistību termiņstruktūru.

Koncerns sagatavo ilgtermiņa naudas plūsmas prognozi gadam un operatīvo naudas plūsmas prognozi vienai nedēļai, lai nodrošinātu, ka *Koncerna* rīcībā ir pietiekami daudz naudas līdzekļu, lai finansētu gaidāmās saimnieciskās darbības izmaksas, nokārtotu finanšu saistības un veiktu nepieciešamās investīcijas.

Koncerna īstermiņa saistībās iekļauti nākamo periodu ieņēmumi, kas saistīti ar ES projektu līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, kas ietekmē likviditātes rādītāju. Jāņem vērā, ka finanšu līdzekļu aizplūšana šo saistību segšanai nebūs nepieciešama, tāpēc *Koncerns* spēs segt savus kārtējos maksājumus un saglabāt finansiālo stabilitāti.

Nākamajās tabulās analizētas *Koncerna* finanšu saistības pēc to atmaksas termiņiem, pamatojoties uz līgumos noteiktajām nediskontētajām finanšu saistību summām, ieskaitot procentu maksājumus:

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

(EUR'000)

2018.gada 31.decembrī	Līdz 3 mēnešiem	3 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk kā 5 gadi	Kopā
Aizņēmumi no kredītiestādēm	9 229	29 221	112 946	57 716	209 112
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	25 602	10 279	954	1 736	38 571
Kopā	34 831	39 500	113 900	59 452	247 683

(EUR'000)

2017.gada 31.decembrī	Līdz 3 mēnešiem	3 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk kā 5 gadi	Kopā
Aizņēmumi no kredītiestādēm	9 036	28 311	128 972	54 996	221 315
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	27 279	9 292	954	1 853	39 378
Kopā	36 315	37 603	129 926	56 849	260 693

25. PATIESĀS VĒRTĪBAS APSVĒRUMI

13.SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo *Koncerna* pieņēmumus par tirgus situāciju.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, *Koncerns* ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

Patiesās vērtības noteikšanas mērķis, pat ja tirgus nav aktīvs, ir noteikt darījuma cenu, pie kuras tirgus dalībnieki būtu ar mieru pārdot aktīvu vai uzņemties saistības konkrētā vērtēšanas datumā pašreizējos tirgus apstākļos.

Lai noteiktu finanšu instrumenta patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1.līmenī, 2.līmenī un 3.līmenī.

Finanšu instrumenta patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu instrumenta klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. Klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. Klasificēt pašu finanšu instrumentu, balstoties uz zemāko līmeni, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Kotētas tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1.līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena reprezentē faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos. *Koncernam* nav 1.līmenī vērtētu finanšu instrumentu

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2.līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modelī izmantoti tirgus dati, kas nav 1.līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas). *Koncernam* nav 2. līmenī vērtētu finanšu instrumentu

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

Vērtēšanas tehnikā, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojami tirgus dati) ir klasificēti 3.līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū, nelikvīda tirgus vai finanšu instrumenta sarežģītības dēļ. 3.līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Šādi finanšu aktīvi un saistības ir iekļauti 3. līmenī:

	(EUR'000)	
Aktīvi:	31.12.2018.	31.12.2017.
Nauda un naudas ekvivalenti	89 904	72 883
Pircēju un pasūtītāju parādi neto	11 683	10 733
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	84	494
Kopā	101 671	84 110

	(EUR'000)	
Saistības:	31.12.2018.	31.12.2017.
Aizņēmumi no kredītiestādēm	201 519	211 641
Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem	36 250	36 940
Pārējās saistības	2 321	2 438
Kopā	240 090	251 019

Aktīvi un saistības, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta

Likvīdu un īstermiņa (atmaksas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus) finanšu instrumentu, piemēram, naudas un naudas ekvivalentu, īstermiņa depozītu, īstermiņa pircēju un pasūtītāju un parādu piegādātājiem un darbuizņēmējiem, uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

Aizņēmumu no kredītiestādēm, finanšu nomas saistību un citu ilgtermiņa saistību patiesā vērtība tiek novērtēta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas aizņēmumiem no kredītiestādēm, finanšu nomas saistībām un citām ilgtermiņa saistībām, pārsvarā ir mainīgas

un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, kā arī *Koncernam* piemērojamais riska uzcenojums nav būtiski mainījies, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Aktīvi, kuri tiek novērtēti patiesajā vērtībā

Kravas vagonu parka pārvaldības saimnieciskās darbības vērtēšanas analīze veikta saskaņā ar Latvijas Republikas Komerclikuma normām, Starptautiskajos vērtēšanas standartos formulēto aktīvu tirgus vērtības definīciju un ievērojot Starptautisko finanšu pārskatu standartu Nr.13 "Patiesās vērtības noteikšana". Vagonu vērtēšana 2018.gadā veikta, izmantojot tirgus cenu salīdzināšanas metodi, jo tika identificēts pietiekami aktīvs un likvīds otrreizējais tirgus lielākajai daļai no vērtētajiem pamatlīdzekļiem un tirgus cenas tika izmantotas, veicot novērtējumu. Patiesā vērtība, kas tika noteikta pēc tirgus metodes, izmainījās tikai par 0,41%, kas sastāda nebūtisku daļu no kopējās pamatlīdzekļu vērtības. Līdz ar to tiek uzskatīts, ka kravas vagonu parka uzskaites vērtība atbilst 3.līmeņa vērtēšanas tehnikai.

26. KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

Latvijas Republikai pieder 100% VAS „Latvijas dzelzceļš” akciju.

Koncerna mērķi attiecībā uz kapitāla pārvaldīšanu ir nodrošināt *Koncerna* spēju turpināt tā darbību un dot attiecīgo sabiedrību akcionāru sapulces vai dalībnieku sapulces noteikto kapitāla atdevi. Latvijas valstij kā vienīgajam *Koncerna* kapitāla īpašniekam ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistīti ar *Koncerna* kapitāla palielināšanu, samazināšanu, dividendžu izmaksu vai novirzīšanu *Koncerna* attīstībai.

Kapitāla pārvaldības kontekstā *Koncerns* izvērtē aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu. *Koncerna* finanšu risku pārvaldības politika nenosaka minimālo vai maksimālo apmēru šim rādītājam. Tomēr *Koncerna* noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām kā viens no finanšu nosacījumiem ir aizņemtā kapitāla attiecības pret kopējo kapitālu noturēšana noteiktās robežās, kurš tika izpildīts gan 2017.gada 31.decembrī, gan 2018.gada 31.decembrī. Sastādot īstermiņa un ilgtermiņa finanšu plānus un budžetus, *Koncerns* ņem vērā banku izvirzītos finanšu nosacījumus attiecībā uz aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu.

	(EUR'000)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Aizņēmumi no kredītiestādēm un citi aizņēmumi	203 840	214 079
Kreditoru parādi (ieskaitot nodokļus)	66 002	67 392
Pārējās saistības	315 288	336 690
Kopējās saistības	585 130	618 161
Pašu kapitāls	406 366	392 574
Kopā saistības un pašu kapitāls	991 496	1 010 735
Aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu	59%	61%
Pašu kapitāla attiecība pret kopējām saistībām	69%	64%

27. FINANŠU AKTĪVU UN SAISTĪBU ANALĪZE SADALĪJUMĀ PA VALŪTĀM

Nākamā tabula atspoguļo *Koncerna* finanšu instrumentus pa valūtām 2018.gada 31.decembrī:

	EUR	USD	Citas valūtas	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	10 432	581	671	11 684
Nauda un naudas ekvivalenti	89 429	200	275	89 904
Kopā finanšu aktīvi	99 861	781	946	101 588
Aizņēmumi no kredītiestādēm	200 947	572	-	201 519
Citi aizņēmumi	2 321	-	-	2 321
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	32 072	365	3 813	36 250
Kopā finanšu saistības	235 340	937	3 813	240 090

Nākamā tabula atspoguļo *Koncerna* finanšu instrumentus pa valūtām 2017.gada 31.decembrī:

	EUR	USD	Citas valūtas	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	10 201	60	472	10 733
Nauda un naudas ekvivalenti	72 203	285	395	72 883
Kopā finanšu aktīvi	82 404	345	867	83 616
Aizņēmumi no kredītiestādēm	208 767	2 874	-	211 641
Citi aizņēmumi	2 438	-	-	2 438
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	34 027	92	2 821	36 940
Kopā finanšu saistības	245 232	2 966	2 821	251 019

28. KAPITĀLIEGULDĪJUMU SAISTĪBAS

Koncerns plāno arī nākošajā pārskata gadā veikt kapitālieguldījumus pamatlīdzekļos un nemateriālajos ieguldījumos, no tiem:

➤ būtiskākie noslēgtie, bet vēl nepabeigtie līgumi:

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
KONSOLIDĒTAIS 2018.GADA PĀRSKATS

Darījumu partnera nosaukums, līguma priekšmets	Līguma datums	Līguma izpildes termiņš	Līguma summa EUR'000
SIA "KleinTech Services" Automatizētās kravas vagonu un vilcienu komercapskates, vagonu numuru norakstīšanas un atpazīšanas sistēmas paplašināšana	02.05.2018.	31.12.2019.	1 150
AS "Baltic marine group" MTU dīzeļdzinēju rezerves daļu piegāde 2M62UM sērijas dīzeļlokomotīvēm	19.12.2018.	31.12.2019.	584
SIA "LDZ infrastruktūra" Skrīveru stacijas paaugstinātā salu perona izbūve	18.08.2017.	28.02.2019.	451
SIA "Katiss" Kontakttīkla rekonstrukcija Ogres stacijā un Šķirotavas stacijā	31.10.2017.	29.06.2018.	275
SIA "Belam – Rīga" Par optisko tīklu projektēšanu dzelzceļa iecirknī "Glūda-Reņģe-valsts robeža"	18.12.2018.	18.08.2019.	135

➤ būtiskākie apstiprinātie darījumi, bet pārskata gadā vēl nenoslēgtie līgumi:

Darījumu partnera nosaukums, līguma priekšmets	Iepirkuma procedūras veids, datums	Līguma izpildes termiņš	Piedāvājuma summa EUR'000
Pilnsabiedrība "BMGS – Viadukts" Gājēju tuneļa būvniecība Ogres stacijā	Atklāts konkurss 19.09.2018.	20.11.2020.	1 490

29. NODOKĻU IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Nodokļu institūcijas var jebkurā brīdī veikt grāmatvedības uzskaites revīziju trīs gadu laikā pēc taksācijas gada un papildus aprēķināt nodokļu saistības un soda naudas. *Koncerna* vadībai nav zināmi apstākļi, kas varētu radīt iespējamās būtiskas saistības nākotnē.

30. NĀKOTNES NOMAS MAKSĀJUMI

2018.gadā *Koncerna* izmaksas saistībā ar noslēgtajiem operatīvās nomas līgumiem ir 3 196 tūkst. EUR, attiecīgi 2017.gadā – 3 175 tūkst. EUR.

Ar līzinga kompānijām uz 2018.gada 31.decembri ir noslēgti neatceļami operatīvās nomas līgumi par automašīnām. Neatceļamie nākotnes nomas maksājumi sastāda 1 455 tūkst. EUR (31.12.2017. – 2 081 tūkst. EUR).

Pārējo operatīvās nomas līgumu pirmstermiņa izbeigšana nevar būtiski ietekmēt *Koncerna* finanšu stāvokli un tā darbības rezultātus.

31. PERSONĀLA IZMAKSAS

(EUR'000)

	2018	2017
Algas	138 131	131 553
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (darba devēja iemaksas)	33 114	30 845

Vidējais *Koncernā* nodarbināto personu skaits 2018.gadā ir 10 400 (2017.gadā -11 189).

32. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Koncernam ir darījumi ar Satiksmes ministriju (*Latvijas dzelzceļa* 100% akciju turētājs) un citām komercsabiedrībām, kuru akcijas pieder valstij. Lielākie darījumi ir ar AS „Pasažieru vilciens” (maksā par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu iekšzemes pasažieru pārvadājumiem, elektroenerģijas sadale un tirdzniecība, telpu noma, abonētu biļešu iegāde) par 54 405 tūkst. EUR (2017.g. – 51 466 tūkst. EUR) un VAS „Latvenergo” (elektroenerģijas iegāde) par 8 538 tūkst. EUR (2017.g. – 11 904 tūkst. EUR). Savstarpējie darījumi ir saistīti ar attiecīgo pušu pamatdarbībām.

33. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši notikumi, kas būtiski ietekmētu *Koncerna* finansiālo stāvokli 2018.gada 31.decembrī.

Rīgā, 2019.gada 21. marta

Valdes priekšsēdētājs

Valdes loceklis

Valdes loceklis

Valdes loceklis

E.Bērziņš

A.Strakšas

Ē.Šmuksts

A.Stūrmanis

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna